ABC
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
68 Years 1958 - 2025
Regd: NO-2430-B
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94)   جمعو 27 مارچ 2026ع 07 شوال المڪرم 1447 هه صفحا 6 - ملهه 30 روپيه   شمارو (221)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

اسرائيل جا ايران تي حملا جاري، آبنائي هرمز کي بند ڪندڙ نيول چيف شهيد، تهران ڳالهين نه ڪيون ته اهڙا حملا ٿيندا رهندا: صدر ٽرمپ

داران انقلاب جي بحريه جو ڪمانڊر علي رضا تنگسيري شهيد ٿي ويو، اسرائيلي تنگسيري آبناءِ هرمز کي بند ڪرڻ ۽ بمباري وارين ڪارروائين جو سڌو ذميوار هو: بچاءُ وارو اسرائيلي ڪاٽز

ايران عسڪري طور تباهه ٿي چڪو آهي ۽ هو آمريڪا سان معاهدي لاءِ "خيرات" گهري رهيو آهي، پر نيٽو ملڪن هن اهم وقت ۾ آمريڪا جو ساٿ نه ڏنو جنهن کي ڪڏهن به وساري نه سگهبو

اسرائيل دعويٰ ڪئي آهي ته ايراني بحريه جي ڪمانڊر علي رضا تنگسيري کي نشانو بڻايو ويو آهي، ايران پاران اسرائيل تي ميزائل حملن جو سلسلو جاري، لبناني حزب الله تي حملن جي بندش جو مطالبو

مرڪزي اسرائيل تي لبناني تنظيم حزب الله جي ميزائل حملي ۾ ٽي ماڻهو زخمي ٿيا، 60 سالن جي عورت بم شيلٽر طرف ڊوڙندي زخمي ٿي، ٻيا 2 ماڻهو هڪ ڪار حادثي ۾ زخمي ٿيا

حملن ۾ تهران، مشهد، اصفهان، شيراز ۽ سلمونڊي شهر بندر عباس کي نشانو بڻايو ويو، حملن سبب نقصانن بابت فوري طور تي معلومات حاصل نه ٿي سگهي، مختلف هنڌن تي تباهي ڏٺي وئي

اسرائيلي گلدي واري شهر تل ابيب ۾ دفاع واري وزارت جي آفيس ۽ شهر جي پسگردائي ۾ ملٽري انٽيليجنس هنڌ کي ميزائل حملن سان نشانو بڻايو ويو: حزب الله جي دعويٰ

ايراني فوج مڪمل طور تباهه ٿي چڪي آهي ۽ انهن وٽ واپسي جو ڪو امڪان ناهي، هڪ ڀيرو ديرٿي وئي ته ٻيهر موقعو نه ملندو، آمريڪا کي نيٽو کان ڪنهن شيءِ جي ضرورت نه هئي پر هن اهم وقت ڪي نه وساريندس: آمريڪي صدر

تهران/واشنگٽن/تل ابيب (مانيٽرنگ ڊيسڪ) آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ ايران سان جاري ڇڪتاڻ کي ايندڙ 4 کان 6 هفتن ۾ ٽيبرڻ جو عزم ظاهر ڪندي نيٽو اتحادين تي سخت تنقيد ڪئي آهي. صدر ٽرمپ چيو آهي ته ايران عسڪري طور تباهه ٿي چڪو آهي ۽ هو آمريڪا سان معاهدي لاءِ "خيرات" گهري رهيو آهي، پر نيٽو ملڪن هن اهم وقت ۾ آمريڪا جو ساٿ نه
بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وفاقي وزير عليم خان سان ايران جو سفير ڊاڪٽر رضا اميري مقدم ملاقات ڪري رهيو آهي

آنڌرا پرديش: بس ۾ باهه لڳڻ سبب 8 ڄڻا اجل جو شڪار، 18 زخمي

نئين دهلي (اي پي پي) ڀارتي رياست آنڌرا پرديش ۾ ضلعي مارڪاپورم ۾ هڪ
بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

ڊاڪٽر ياسمين راشد، عمر سرفراز چيمه جي ضمانت جي درخواستن تي دليلن جي مهلت، ٻڌڻي ملتوي

لاهور (اي پي پي) لاهور جي
بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

سول ۽ عسڪري قيادت جو قومي معيشت، توانائي ۽ سيڪيورٽي جي معاملن تي گڏيل فيصلن تي اتفاق

صدر آصف زرداري جي صدارت ۾ اعليٰ سطحي مشاورتي اجلاس، وزيراعظم شهباز شريف ۽ فيلڊ مارشل سيد عاصم منير جي شرڪت، ملڪ ۾ تيل جي فراهمي، معيشت ۽ توانائي جي صورتحال جو تفصيلي جائزو

اجلاس ۾ نائب وزيراعظم اسحاق ڊار، پيپلزپارٽي جو چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري، وفاقي گهرو وزير محسن رضا نقوي، ناڻي وزير محمد اورنگزيب، پيٽروليم وزير علي پرويز ملڪ ۽ ٻيا وزير ۽ اعليٰ عملدار پڻ شريڪ هئا

تيل جي فراهمي ۾ رڪاوٽن ۽ پيٽروليم مصنوعات جي وڌندڙ قيمتن جي نئين ۾ معيشت ۽ توانائي جي بدلجندڙ صورتحال تي پڻ غور ڪيو ويو، عوام کي مشڪلاتن کان بچائڻ لاءِ ضروري قدمن تي اتفاق

پيٽروليم مصنوعات جي قيمتن کي مستحڪم رکڻ، ٻارڻ جي وڌندڙ قيمتن جي ٻين شعبن تي اثرن کي گهٽ ڪرڻ جي لاءِ کهڙا قدم کنيا پيا وڃن، قومي سطح تي ڏورس حڪمت عملي اختيار ڪئي وڃي: هدايتون

معاشي نظم ۽ ضبط، توانائي منصوبابندي، غذائي تحفظ ۽ مجموعي سيڪيورٽي رکڻ کي هم آهنگ رکڻ لازمي آهي ته جيئن ان مشڪل صورتحال جو موثرانداز ۾ مقابلو ڪري سگهجي: اجلاس ۾ اتفاق

اسلام آباد (اي پي پي) سول ۽ عسڪري قيادت جو معيشت، توانائي ۽ سيڪيورٽي جي معاملن تي گڏيل فيصلن تي اتفاق ڪيو ويو آهي، ان حوالي سان صدر آصف علي زرداري ايوان صدر ۾ هڪ اعليٰ سطحي مشاورتي اجلاس جي صدارت ڪئي جنهن ۾ تيل جي فراهمي ۾ رڪاوٽن ۽ پيٽروليم مصنوعات جي وڌندڙ قيمتن جي ڏس ۾ معيشت ۽ توانائي جي بدلجندڙ
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: صدر آصف علي زرداري ۽ وزيراعظم شهباز شريف جي صدارت ۾ ملڪي ۽ علائقائي صورتحال بابت گڏجاڻي ٿي رهي آهي چيف آف ڊفينس فورسز فيلڊ مارشل عاصم منير پ پ چيئرپرسن بلاول ڀٽو زرداري، پرڏيهي وزير اسحاق ڊار وفاقي گهرو وزير محسن نقوي، ناڻي وارو وفاقي وزير محمد اورنگزيب ۽ پيٽروليم وارو وفاقي وزير علي پرويز ملڪ پڻ شريڪ آهن

پنهنجو گهر هر شهري جو حق آهي، ان لاءِ آسان شرطن تي قرضن جي فراهمي اولين ترجيح آهي: وزيراعظم

رهائشي شعبي ڀرپور فائدو کڻڻ جي لاءِ سيڙپڪاري جي راهه ۾ ايندڙ رڪاوٽون ختم ڪيون وينديون: شهباز شريف

تعميرات جي شعبي ۾ سيڙپڪاري جي فروغ سان نه رڳو معيشت جو ڦيٿو ڦرندو پر روزگار جا لکين موقعا پيدا ٿيندا

قانونسازي حتمي مرحلن ۾ آهي، گهٽ لاڳت رهائشي منصوبن لاءِ گهٽ لاڳت قرضن جي نظام جو لاڳو ٿي چڪو آهي

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف چيو آهي ته پنهنجو گهر هر شهري جو حق آهي ان مقصد جي لاءِ آسان شرطن تي قرضن جي فراهمي حڪومت جي اولين ترجيح آهي، رهائشي شعبي ۾
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

چوڌري پرويزالاهي ۽ ٻين جوابدارن خلاف مني لانڊرنگ ڪيس جي ٻڌڻي ملتوي

لاهور (اي پي پي) ايف آءِ اي سينٽرل ڪورٽ لاهور پنجاب جي اڳوڻي وزيراعليٰ چوڌري پرويز الاهي ۽ ٻين جوابدارن خلاف
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

تيل جي سپلاءِ لاءِ سمورا حفاظتي قدم کڻڻ جي هدايت

نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير هڪ اجلاس جي صدارت ڪندي هدايتون ڪيون ڪئي

پيٽروليم مصنوعات جا وڏا ذخيرا آهن جيڪي اپريل ۽ ان کانپوءِ جون ضرورتون پوريون ڪرڻ لاءِ ڪافي آهن

اسلام آباد (اي پي پي) نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار ڪالهه خميس ڏينهن هڪ اجلاس جي
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

وفاقي گهرو وزير پاران اي اين ايف هيڊ ڪوارٽر جو دورو، ڪارروائين جو جائزو

ڊي جي اي اين ايف ميجر جنرل عبدالمعيد وفاقي گهرو وزير جو استقبال ڪيو

تعليمي ادارن ۾ منشيات خلاف آگاهي اثرائتي بڻائڻ جو عمل يقيني بڻايو وڃي

اسلام آباد (اي پي پي) گهرو معاملن واري وفاقي وزير محسن نقوي اينٽي نارڪو ٽيڪس فورس (اي اين ايف) هيڊ ڪوارٽر
بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

صدر ٽرمپ 4 کان 6 هفتن ۾ ايران سان تڪرار نبيرڻ جو خواهشمند

آمريڪي صدر جنگ جلدي ختم ڪرڻ تي زور ڏئي رهيو آهي: وال اسٽريٽ جرنل

صدر ٽرمپ سمجهي ٿو ته جنگ پنهنجي آخري مرحلي ۾ داخل ٿي چڪي آهي

واشنگٽن (م د) آمريڪي اخبار وال اسٽريٽ جرنل چيو آهي ته ٽرمپ جنگ جلدي ختم ڪرڻ تي زور ڏئي رهيو آهي ۽ ايران سان
بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

ڪوبه سياسي ليڊر پاڪستان کان وڏو نه آهي، ملڪي وقار کي نقصان ناقابل برداشت آهي: وفاقي حڪومت

پاڪستان جي خلاف مهم هلائيندڙ عنصر ۽ انهن جا سهولتڪار بي نقاب ٿي چڪا آهن: وفاقي وزير اطلاعات

اڄ دنيا ان ڳالهه کي تسليم ڪري ٿي ته پاڪستان هر سطح تي ڀرپور ڪردار ادا ڪيو آهي: عطاءُ الله تارڙ

پي ٽي آءِ جا ماڻهو عارف اجاڪيه جهڙي غدار سان ملاقات، اڳواڻ زلفي بخاري جون ملاقات جون تصويرون پڻ ڊيڪارڊ ٿيون

اسلام آباد (اي پي پي) اطلاعات ۽ نشريات واري وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ چيو آهي ته ڪوبه سياسي ليڊر پاڪستان کان وڏو نه آهي، ملڪ جي وقار کي نقصان پهچائڻ ناقابل برداشت آهي، پاڪستان جي
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وفاقي وزير راڻا تنوير جي صدارت ۾ گڏجاڻي ٿي رهي آهي

ڀارت والاريل ڪشمير جي تڪراري حيثيت ڪڏهن به تبديل نٿو ڪري سگهي: پاڪستان

جنيوا ۾ پاڪستان مشن جي فرسٽ سيڪريٽري عديل ممتاز ڪوکر بي بنياد ڀارتي دعوائن کي رد ڪري ڇڏيو

گڏيل قومن جي سلامتي ڪائونسل جي لاڳاپيل ٺهراءَن ۾ جمون ڪشمير جي تڪراري حيثيت تسليم ڪئي وئي آهي: عديل ممتاز

ڀارت سنڌ طاس معاهدي کي هڪ طرفو معطل ڪري پاڪستان خلاف آبي دهشتگردي ڪئي آهي، ان کي قبولي نٿو سگهجي

جنيوا (اي پي پي) پاڪستان گڏيل قومن جي انساني حقن واري ڪائونسل کي ياد ڏياريو آهي ته جمون ڪشمير عالمي طور تي تسليم ٿيل تڪراري علائقو آهي ۽ هڪ طرفن قدمن ذريعي ان جي اها حيثيت
بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

وزيراعظم ڪراچي ۾ مصروف ڏينهن گذاريو، اهم شخصيتن سان ملاقاتون، ملڪ معاملن تي ڳالهيون

شهباز شريف سينيٽر شيري رحمان سان تعزيت ڪئي، فريال ٽالپر کي سندس نياڻي جي شادي تي مبارڪباد ڏني

ملاقاتن دوران ملڪ جي سياسي صورتحال، سنڌ سان لاڳاپيل معاملن ۽ گڏيل مفادن بابت خيالن جي ڏي وٺ پڻ ڪئي

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو/ مجيد عباسي) وزيراعظم محمد شهباز شريف پنهنجي هڪ ڏينهن جي دوري دوران ڪراچي ۾ اهم سياسي شخصيتن سان ملاقاتون ڪيون ۽ تعزيتي دورو پڻ ڪيو. وزيراعظم سڀ کان پهريان سينيٽر شيري
بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: وزيراعظم شهباز شريف سينيٽر شيري رحمان سان سندس نياڻي جي لاڏاڻي جي تعزيت ڪندي، پرڏيهي وزير اسحاق ڊار ۽ پ پ پ آر اين اي سيد خورشيد شاهه پڻ موجود آهن

متحده جو وفد وزيراعظم سان ملاقات لاءِ اسلام آباد پهتو، 40 منٽ ڳالهيون

ڪراچي : ايم ڪيو ايم پاڪستان جو وفد وزيراعظم محمد شهباز شريف سان ملاقات لاءِ اسلام آباد پهتو جيڪا خوشگوار
بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: وزيراعظم شهباز شريف پ پ عورت ونگ جي صدر فريال ٽالپر کي سندس نياڻي جي شادي جون واڌايون ڏيندي

متحده جا سڀ خدشا ۽ مطالبا حل ڪيا ويندا: وزيراعظم

ايم ڪيو ايم حڪومت جي اتحادي آهي، سمورن اهم معاملن تي اعتماد ۾ وٺنداسين

ملاقات ۾ ورڪنگ رليشن شپ ۽ ترقياتي منصوبن سميت اهم معاملن تي غور

ڪراچي : وزيراعظم شهباز شريف ايم ڪيو ايم پاڪستان جي وفد کي يقين ڏياريو آهي ته انهن جا سڀئي خدشا ۽ مطالبا حل
بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

آمريڪا ۽ ايران ۾ ڳالهين جو عمل پاڪستان ذريعي جاري آهي: پرڏيهي وزير جي تصديق

ٻنهي ۾ اڻ سڌي ڳالهه ٻولهه پاڪستان ذريعي پيغامن جي مٽاسٽا جي صورت ۾ جاري آهي

آمريڪا 15 نقطا شيئر ڪيا آهن جن تي ايران غور ڪري رهيو آهي، سفارتڪاري ئي واحد رستو آهي

اسلام آباد (اي پي پي) نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار چيو آهي ته ڳالهه ٻولهه ۽ سفارتڪاري ئي اڳتي وڌڻ جو واحد رستو آهي، آمريڪا ۽ ايران جي وچ ۾ اڻ سڌي طرح ڳالهه ٻولهه جو عمل پاڪستان جي ذريعي جاري آهي ڪالهه خميس ڏينهن سماجي رابطن جي پليٽ فارم "ايڪس" تي پنهنجي هڪ بيان
بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

خيرپور: ذوالفقار ڀٽو جونيئر فنڪشنل مسلم ليگ جي سربراهه پير پاڳاري سان ملاقات ڪري رهيو آهي

مرگي هڪ قابل علاج اعصابي بيماري آهي ۽ ان کان بچڻ جي ضرورت ناهي: وڏو وزير

مرگي جي مريضن خلاف سماجي تعصب ۽ منفي روين جو ازالو ضروري آهي

حڪومت مرگي جي مريضن کي معياري ۽ مفت علاج جون سهولتون فراهم ڪري رهي آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) مرگي جي عالمي ڏينهن (Purple Day) جي موقعي تي سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه پاران چيو
بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ايف آءِ اي زون جي آفيسرن جي ترقي لاءِ پروقار تقريب منعقد

ايف آءِ اي ڪراچي زون ۾ 8 آفيسرن کي ترقي ڏئي نون عهدن جا رينڪ لڳايا ويا

آفيسرن کي پيشيوارانه ذميوارين بهتر نموني نڀائڻ ۽ اداري جي ڪارڪردگي وڌائڻ گهرجي: مجاهد اڪبر

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ فيڊرل انويسٽيگيشن ايجنسي (ايف آءِ اي) زون جي آفيسرن جي ترقي لاءِ هڪ پروقار تقريب منعقد ڪئي وئي جنهن دوران 8 آفيسرن کي ترقي ڏئي سندن نون عهدن جا رينڪ
بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 2

بدلجندڙ علائقائي جيو پوليٽڪس ۽ پاڙيسري ملڪن سان لاڳاپيل معاملن تي غور ۽ فڪر جي ضرورت آهي: گهرو وزير

ملڪ کي درپيش حالتن جي پسمنظر ۾ اسان سڀني تي اها ذميواري لاڳو ٿئي ٿي ته پنهنجو هاڪاري ڪردار ادا ڪريون

آزاد، ذميوار ۽ هاڪاري ميڊيا بهتر حڪمراني لاءِ لازمي آهي، ميڊيا پنهنجو ڪردار هاڪاري انداز ۾ نه ڪري ته معاشري ۾ ناڪاري رجحانن جي واڌ ٿيندي

برصغير جي تاريخ رواداري، امن ۽ صوفين جي تعليمات سان ڀرپور آهي، جن معاشري ۾ هم آهنگي کي هٿي ڏني: سردار شاهه

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو) يو اين او ڊي سي (UNODC) جي سهڪار سان سنڌ سينٽر فار ايڪسيلينس انتها پسندي ۽ برائي تشدد کي روڪڻ واري ادارن جي انتظام هيٺ منعقد ڪيل اسٽريٽجڪ پلاننگ ورڪشاپ جو اختتامي سيشن آواري ٽاورز
بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍو امن امان بابت گڏجاڻي جي صدارت ڪري رهيو آهي

مسلمان مرد شرعي طور تي اهل ڪتاب عورتن سان نڪاح ڪري سگهن ٿا: وفاقي آئيني عدالت

گهٽ عمر واري شادي جي معاملي ۾ صرف فوجداري سزا ڏئي سگهجي ٿي، نڪاح ختم نه ٿيندو

فيصلي ۾ واضع ڪيو ته چائلڊ ميريج ايڪٽ 1929ع ۾ ننڍي عمر واري شادي کي ڪالعدم قرار ڏيڻ جو ذڪر موجود ناهي

اسلام آباد (اي پي پي) وفاقي آئيني عدالت 18 سالن کان گهٽ عمر جي مسيحي ڇوڪرين جي مسلمان ڇوڪرن سان شادي بابت هڪ اهم فيصلو جاري ڪندي قرار ڏنو آهي ته مسلمان مرد شرعي طور تي اهل ڪتاب عورتن سان نڪاح ڪري سگهن ٿا جڏهن ته گهٽ عمر واري شادي ۾ قانون تحت صرف فوجداري سزا ڏئي سگهجي ٿي نڪاح ختم نه ٿيندو رپورٽنگ لاءِ
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: سنڌ سماءُ وارو وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

ابوظهبي ۾ ميزائل جو ملبو ڪرڻ سبب 2 ماڻهو فوت، 3 زخمي

ابوظهبي ۾ سويحان اسٽريٽ تي فضائي دفاعي نظام پاران هڪ بيلسٽڪ ميزائل ناڪارو ڪيو ويو

ميزائل جي ملبي ۾ 2 ماڻهو فوت ۽ 3 زخمي ٿيا، ڪيترين ئي گاڏين کي نقصان پهتو

ابوظهبي (اي پي پي) ابوظهبي ۾ ميزائل جو ملبو ڪرڻ سبب 2 ماڻهو فوت ۽ 3 زخمي ٿي پيا جڏهن ته ڪيترن ئي گاڏين کي نقصان پهتو آهي پرڏيهي ميڊيا موجب ابوظهبي ۾ سويحان اسٽريٽ تي فضائي دفاعي نظام پاران هڪ بيلسٽڪ ميزائل کي ڪاميابي سان روڪڻ ڪانپوءِ ان جو
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

ترقياتي منصوبن جي نالي تي قيمتي زمينن تي قبضا ڪيا ويا آهن: فاروق ستار

ايجوڪيشن سٽي جي 7 هزار ۽ ايئرپورٽ پرسان 15 هزار ايڪڙ زمين تي قبضو ٿي چڪو آهي

ميڊيا سٽي، آءِ ٽي سٽي ۽ آٽو موبائل سٽي لاءِ رکيل زمينون به محفوظ نه رهيون آهن

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ فاروق ستار سنڌ حڪومت تي سخت تنقيد ڪندي چيو آهي ته شهر ۾ "منهنجو سلطان"
بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: مختلف علائقن مان ٻه لاش هٿ، ڪرنٽ لڳڻ سبب هڪ شخص فوت

ڪورنگي ڪازوي مان 7 کان 8 ڏينهن پراڻو لاش هٿ، سڃاڻپ نه ٿي سگهي

ملير ۾ نوجوان جو ڦندو لڳل لاش گهر مان مليو، ڪارروائي بعد لاش وارثن حوالي

سلطان آباد ۾ برساتي پاڻي ۾ ڪرنٽ لڳڻ سبب همراهه فوت، لاش سهراب ڳوٺ منتقل

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي مختلف علائقن مان ٻه لاش هٿ، جڏهن ته بارش جي پاڻي ۾ بجلي جو ڪرنٽ لڳڻ سبب هڪ
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ڪوئيڪ ريسپانس فورس جي قيام بابت اجلاس، 540 اهلڪارن جي تربيت جو فيصلو

آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍو جي صدارت هيٺ اجلاس ٿي گذريو، آر آر ايف، سي آر يو بابت تفصيلي بريفنگ

ڪچي جي علائقن ۾ مقرر آر آر ايف اهلڪارن کي مرحليوار ڪراچي واپس آندو ويندو: جاويد عالم اوڍو

سکر ۽ لاڙڪاڻو ڊويزن جي اهلڪارن کي آر آر ايف ۾ تربيت ڏني ويندي ۽ ڪچي ۾ مقرر ڪيو ويندو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍو جي صدارت ۾ صوبي ۾ ڪوئيڪ ريسپانس فورسز جي قيام ۽ تياري بابت هڪ اهم جائزو اجلاس ٿي
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

رفاقي آئيني عدالت خيبرپختونخواهه جي وزيراعليٰ خلاف داخل درخواست جي ٻڌڻي ملتوي ڪري ڇڏي

اسلام آباد (اي پي پي) وفاقي آئيني عدالت
بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ تيز رفتار ويگو ۽ موٽرسائيڪل ۾ ٽڪر، عورت فوت، هڪ زخمي

ڊفينس فيز 5 ۾ 6 اسٽريٽ ويجهو هڪ نامعلوم تيز رفتار گاڏي موٽرسائيڪل کي ٽڪر هنيو

حادثي جي نتيجي ۾ 60 سالن جي عورت فوت ٿي وئي، سندس پٽ سجاد پٽ الله ڏتا زخمي ٿي پيو

اطلاع تي پوليس پهچي لاش کڻائي اسپتال منتقل ڪيو، ڪارروائي بعد مڙهه وارثن حوالي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) خميس ڏينهن صبح جو درخشان پوليس ٿاڻي جي حد ڊفينس فيز 5 ۾ ڇهين اسٽريٽ جي ويجهو هڪ نامعلوم تيز رفتار گاڏي موٽرسائيڪل
بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

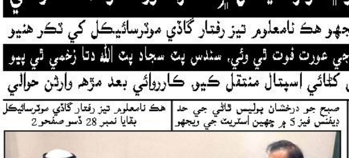
اسلام آباد: وزيراعظم جي صلاحڪار هارون اختر سان ڪويت جو سفير گڏجاڻي ڪري رهيو آهي

ڪراچي برٽ بيسن سگنل ويجهو بجلي جو ڪرنٽ لڳڻ سبب هڪ شخص فوت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ برٽ
بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

ڪراچي فائرنگ واقعي ۾ زخمي ٿيل شخص علاج دوران فوت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ لياري
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

پوليس کاتي ۾ وڏي پيماني تي آفيسرن جون بدليون ۽ مقرريون، نوٽيفڪيشن جاري

ڪراچي (بيورو رپورٽ) آءِ جي سنڌ جاويد
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وفاقي وزير مصدق ملڪ بوٽو پوکي رهيو آهي

ڪراچي ميڊيڪل جي شاگرديائين کان ڦُر، آءِ جي سنڌ جو نوٽيس

شهيد ملت روڊ تي هٿيارٻندن بس ۾ چڙهي ٻه شاگرديائين کان موبائل ۽ سامان ڦُري ورتو

آءِ جي سنڌ جو نوٽيس، ايس ايس پي کان رپورٽ طلب، جوابدار گرفتار ڪرڻ جا حڪم

ڪراچي (بيورو رپورٽ) شهيد ملت روڊ ميڊيڪل ڊينٽل ڪاليج جي ڪجهه ميڊي ڪيئر ڪلڪٽ جي ويجهو جناح
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

سنڌ ۾ قبيلائي تڪرار هڪ ناسور جي صورت اختيار ڪري چڪا آهن: ڪاشف شيخ

ڏاڙيل راڄ ڪان وٺي قبيلائي تڪرار تائين، ڏرين کي حڪومت ۾ ويٺل بااثر جي سرپرستي آهي

سمارٽ لاڪ ڊائون مسئلي جو حل ناهي، ان ۾ به غريب ۽ مسڪين سڀ کان وڌيڪ متاثر ٿيندا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) جماعت اسلامي سنڌ جي امير ڪاشف سعيد شيخ چيو آهي ته سنڌ ۾ قبيلائي تڪرار هڪ ناسور جي
بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 2

ڪراچي پورٽ تي جهازن جي آمد ۽ ڪارگو هينڊلنگ ۾ نمايان واڌ

ڪنٽينر شپ ۽ ٽينڪرز جي آمد ۾ اضافو واپاري سرگرمين ۾ بهتري جو اشارو

ايندڙ ٻن ڏينهن دوران وڌيڪ جهاز اچڻ جو امڪان، پورٽ تي ڪاروباري سرگرمين ۾ تيزي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي پورٽ تي جهازن جي آمد ۽ ڪارگو هينڊلنگ ۾ نمايان واڌ رڪارڊ ڪئي وئي آهي، انگن اکرن موجب مارچ 2026 دوران گذريل هڪ مهيني دوران ڪراچي پورٽ تي جهازن جي آمد ۽ ڪارگو
بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 2

فيصل آباد: هڪ ڪٽنب جون عورتون چنگچي تي منزل ڏانهن وڃي رهيون آهن

ڪراچي پاڻي لائين ۾ ٻڏي فوت ٿيل نينگري جو لاش نه مليو

گلاب ٽائون ۾ ريسڪيو آپريشن سست هجڻ تي وارثن ۽ علائقي واسين ۾ ڪاوڙ

وزيراعظم ۽ اعليٰ اختياريون نوٽيس وٺن، ٻي صورت ڌرڻو هڻبو ويندو: وارث

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ملير جي علائقي
بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: سي ويو تان اغوا ٿيل ٻارڙي هٿ نه آئي، والدين پريشان

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي سي ويو تان نامعلوم ملزمن مبينا طور تي ٽي سالن ٻارڙي ورشه کي اغوا ڪيو ويو جنهن جو
بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: صوبائي وزير علي حسن زرداري جي صدارت ۾ گڏجاڻي ٿي رهي آهي

صوبائي وزير شاهينه شير علي سان زيبسٽ زيب ٽيڪ وفد جي ملاقات

ملاقات ۾ عورتن جي ڀلائي، صلاحيتن ۽ معاشي آزادي تي تفصيلي بحث ڪيو ويو

عورتن جي بهتري لاءِ سرڪاري ۽ خانگي ادارن جي وچ ۾ تعاون تمام ضروري آهي: شاهينه شير علي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) صوبائي وزير عورتن جي ترقي سنڌ شاهينه شير علي سان زيبسٽ زيب ٽيڪ جي وفد سنڌس آفيس ۾ ملاقات ڪئي. وفد ۾ ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر وحيده مهيس پروگرام مئنيجر
بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

ڪاروباري برادري جو حڪومت جي "سمارٽ لاڪ ڊائون" جي حمايت جو اعلان

ڪاروباري برادري ملڪ جي مفاد ۾ حڪومت سان گڏ بيٺي آهي: سنڌ تاجر اتحاد

ڪاروباري برادري رات 8:30 وڳي شاپنگ مال ۽ مارڪيٽون بند ڪرڻ لاءِ تيار آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪاروباري برادري حڪومت جي "سمارٽ لاڪ ڊائون" جي حمايت جو اعلان ڪيو آهي ۽ چيو آهي ته هو رات 8:30 وڳي شاپنگ مال ۽ مارڪيٽون بند ڪرڻ لاءِ تيار آهي تفصيل
بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 2

ڪراچي جي مختلف علائقن ۾ پوليس مقابلا، 2 ڌوهاري مارجي ويا، ڪيترائي گرفتار

خواجه اجمير نگري مقابلي ۾ ٻه ڌوهاري مارجي ويا، عورت ساٿي کي گرفتار ڪيو ويو

جوابدارن وٽان ٻه پستول، موبائل فون، روڪ رقم ۽ موٽرسائيڪل هٿ، فائرنگ سبب هڪ اهلڪار زخمي

سچل پوليس اسڪيم 33 جي علائقي ۾ ڪارروائي دوران زخمي سميت ٽن ڌوهارين کي گرفتار ڪري ورتو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي مختلف علائقن ۾ پوليس سان مبينا مقابلن دوران 2 ڌوهاري مارجي ويا، جڏهن ته هڪ زخمي سميت خاتون ساٿي ۽ ٻين ڪيترن ئي جوابدارن کي گرفتار ڪيو ويو آهي. پوليس
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

ملير پوليس جي ڪارروائي، گودامن مان چوري ڪندڙ گروهه جا 6 ڄڻا گرفتار

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ملير پوليس بن قاسم علائقي ۾ گودامن مان چوري ڪندڙ هڪ خطرناڪ ٽولي کي گرفتار ڪيو آهي. پوليس کي ڳجهي اطلاع ملي ته چور ٽولو پورٽ قاسم ويجهو واقع گودام ۾ چوري جي رٿابندي ڪري رهيو آهي جنهن تي فوري ڪارروائي ڪئي وئي ڪارروائي دوران ٽولي ڇهن ميمبرن تي
بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 2

ڄامشورو: مهراڻ يونيورسٽي جي ڪانفرنس ۾ اڳوڻو وائيس چانسلر ڊاڪٽر اسلم عقيلي ڊاٽا ٽيڪسٽائيل جي سي اي او آر کي شيلڊ ڏئي رهيو آهي

سنڌ جي گورنر محمد نهال هاشمي سان چيني قونصل جنرل يانگ يونڊونگ جي ملاقات

ملاقات ۾ ٻه طرفان لاڳاپن کي هٿي ۽ مختلف شعبن ۾ تعاون وڌائڻ تي تفصيلي ڳالهه ٻولهه

چين معرڪه حق ۾ پاڪستان جي موقف جي مڪمل حمايت ڪندي هڪ مثال قائم ڪيو آهي: گورنر سنڌ

پاڪستان جي ترقي ۽ چيني سيڙپڪارن کي گڏيل منصوبن ڏانهن اڳيرائي ڪرڻ وقت جي اهم ضرورت آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي گورنر محمد نهال هاشمي سان چيني قونصل جنرل يانگ يونڊونگ گورنر هائوس ۾ هڪ اهم ملاقات ڪئي، جنهن ۾ پاڪ چين ٻه طرفان لاڳاپن کي هٿي ۽ مختلف شعبن ۾
بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

ڪراچي جي ٽيم برسات جي چيلينج کي منهن ڏيڻ لاءِ منظم ۽ ڀرپور نموني سان ڪم ڪري رهي آهي: مرتضيٰ وهاب

ماضي جي تجربن کي نظر ۾ رکندي شهر جي چوڪنگ پوائنٽن تي موثر نگراني جو نظام جوڙيو پيو وڃي

شهر ۾ نالن جي صفائي وڏي پيماني تي شروع ڪئي وئي آهي ۽ نالن ۾ ڪچرو اڇلائيندڙن خلاف سخت ڪارروائي ڪئي ويندي

صرف نالن جي صفائي ئي نه پر سڀني وارڊز ڪاني جي تحت مختلف هنڌن تي رين رليف ڪيمپس پڻ قائم ڪيا ويا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ميئر ڪراچي بئريسٽر مرتضيٰ وهاب چيو آهي ته شهر ۾ نالن جي صفائي وڏي پيماني تي شروع ڪئي وئي آهي ۽ نالن ۾ ڪچرو اڇلائيندڙن خلاف سخت ڪارروائي ڪئي ويندي ماضي جي تجربن کي نظر ۾ رکندي شهر جي چوڪنگ پوائنٽن تي موثر نگراني جو نظام جوڙيو پيو وڃي ته جيئن برسات دوران ڪنهن به هنگامي صورتحال کي بروقت منهن ڏئي سگهجي شهر جي وڏن نالن ۾ پاڻي جو وهڪرو بهتر آهي ۽ بلديه عظميٰ ڪراچي جي ٽيم برسات جي
بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 2

لاڙڪاڻو: هڪ ناري رڍن ۽ ڍڳين جو ڌڻ ڪاهي وڃي رهي آهي

ڪراچي ۾ پوليس هيڊڪانسٽيبل پاڻ تي فائرنگ ڪري خودڪشي ڪري ڇڏي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي نيپئر ٿاڻي جي پوليس موجب نيپئر ٿاڻي جي ٻئي منزل تي پنهنجي پاڻ مٿان پراسرار نموني فائرنگ ڪري پوليس جو هيڊ ڪانسٽيبل 48 سالن جي ايم شفيق ڪياني ولد ايم فاروق خودڪشي ڪري
بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 2

بقايا | 1 | اتفاق

صورتحال جو جائزو ورتو ويو جڏهن ته علائقائي سيڪيورٽي جي صورتحال تي پڻ غور ڪيو ويو. ڪالهه خميس ڏينهن ايوان صدر جي پريس ونگ پاران جاري بيان موجب وزيراعظم محمد شهباز شريف ۽ چيف آف آرمي اسٽاف ۽ چيف آف ڊفينس فورسز فيلڊ مارشل سيد عاصم منير پڻ اجلاس ۾ شريڪ ٿيا. ٻين شرڪت ڪندڙن ۾ نائب وزيراعظم سينيٽر محمد اسحاق ڊار، پاڪستان پيپلزپارٽي جو چيئرمين ۽ اڳوڻو پرڏيهي وزير بلاول ڀٽو زرداري، وفاقي گهرو وزير سينيٽر سيد محسن رضا نقوي، ناڻي وارو وفاقي وزير سينيٽر محمد اورنگزيب، توانائي ۽ پيٽروليم وارو وفاقي وزير علي پرويز ملڪ اقتصادي معاملن وارو وفاقي وزير احد خان چيما ۽ ناڻي وارو سيڪريٽري شامل هئا. اجلاس ۾ عالمي سطح تي تيل ۽ گئس جي فراهمي ۽ قيمتن ۾ لاهن چاڙهن جي پاڪستان جي معيشت تي اثرن جو جائزو ورتو ويو. اجلاس ۾ مهانگائي جي دٻاءُ کي ضابطي ۾ رکڻ ۽ توانائي جي تحفظ کي يقيني بڻائڻ تي خاص ڌيان ڏنو ويو. ناڻي ۽ پيٽروليم وارن وزيرن اجلاس کي بريفنگ ڏني ته **پيٽروليم مصنوعات جي قيمتن کي مستحڪم رکڻ بارڻ جي وقتلڙ قيمتن جي ٻين شعبن تي اثرن کي گهٽ ڪرڻ ۽ ڪفايت شعاري قدمن جي ذريعي خرچن جي دٻاءُ کي گهٽ ڪرڻ جي لاءِ کهڙا قدم کنيا پيا وڃن** اجلاس ۾ وسيع تر علائقائي صورتحال پڻ بحث هيٺ آئي جنهن ۾ پاڪستان جي سيڪيورٽي، معاشي منظرنامي ۽ غذائي تحفظ تي ان جي امڪاني اثرن جو جائزو ورتو ويو. اجلاس ...

بقايا | 40 | خودڪشي

چڏي آهي پوليس موجب ڊي ايس پي انويسٽيگيشن ڪارادر آفيس ۾ مقرر هو. لاش قانوني ڪارروائي لاءِ سول اسپتال منتقل ڪيو ويو ۽ پوليس وڌيڪ جاچ شروع ڪري ڇڏي آهي

بقايا | 35 | اعلان

موجب ڪراچي جي ڪاروباري برادري توانائي بچائڻ ۽ ملڪ ۾ ايندهن جي بحران کي منهن ڏيڻ لاءِ حڪومت جي ممڪن

آفيس آف دي ايگزيڪيوٽو انجنيئر،
بلڊنگس ڊويزن، دادو

No. TC/G-55/475 of 2026 — Dadu Dated: 26/03/2026

ٽيليفون: (025)9200286

ڪرپشن کان پاڪ

(EPADS سسٽم) ذريعي ٽينڊر گهرائڻ لاءِ نوٽيس

خريداريءَ جو طريقو: ”هڪ مرحلي تي ٻه لفافي“

هي آفيس هن ويب سائيٽ http://portalsindh.eprocure.gov.pk تي "اِي پاڪ اڪيوزيشن اينڊ ڊسپوزل سسٽم (EPADS)" ذريعي هيٺين ڪمن لاءِ اي-آڇ جي دعوت ڏئي ٿي. دلچسپي رکندڙ ٺيڪيدار/فرمون/ڪمپنيون جيڪي اهليت جي معيار تي پوريون لهن ٿيون ۽ پاڪستان انجنيئرنگ ڪائونسل (PEC) وٽ لاڳاپيل ڪيٽيگريءَ ۾ رجسٽرڊ آهن، اهي درخواست ڏئي سگهن ٿيون:

شمار نمبر	ڪم جو نالو	ڪٿيل رقم (ملين ۾)	بڊ سيڪيورٽي	مڪمل ڪرڻ جو وقت	ٽينڊر في
1	مرڪپور محلا دادو ۾ پارڪ جي تعمير	18.000	5%	18مهينا	3,000/=
2	ڊي سي سيڪريٽريٽ دادو (روينيو ڪمپونينٽ) جو باقي رهيل ڪم.	20.000	5%	18مهينا	3,000/=
3	تعلقي دادو جي صوبائي محتسب جي آفيس مرمت/بحالي	3.350	5%	18مهينا	3,000/=
4	ڊي سي هائوس دادو جي بحالي جو ڪم.	15.000	5%	18مهينا	3,000/=
5	جم خانه دادو جو باقي رهيل ڪم ۽ اڻپوريون سهولتون	16.000	5%	18مهينا	3,000/=
6	ڳوٺ لطف علي خان پنڊ. يو سي پير شاهنواز ۾ پيور بلاڪ سان ڪميونٽي هال جي ٻيهر تعمير	4.500	5%	18مهينا	3,000/=
7	ڦلجي اسٽيشن تي لائبريري بلڊنگ جي تعمير	9.500	5%	18مهينا	3,000/=
8	ايس اي (W&S) جي رهائشي بنگلي ۽ زين (XEN) هاءِ ويز ڊويزن دادو جي رهائشي بنگلي جي بحالي.	4.500	5%	18مهينا	3,000/=
9	دادو شهر جي خوبصورتي ۽ داخلي دروازن جي تعمير	4.000	5%	18مهينا	3,000/=
10	واهي پانڌي، تعلقو جوهي ۾ لائبريري جي تعمير	9.500	5%	18مهينا	3,000/=
11	اسسٽنٽ ڪمشنر ۽ مختيارڪار آفيس خيرپور ناٿن شاهه جو باقي رهيل ڪم.	9.000	5%	18مهينا	3,000/=

درخواست ڏيڻ جو طريقو:

1. تفصيلي شرطن ۽ ضابطن تي مشتمل بڊنگ دستاويز http://portalsindh.eprocure.gov.pk/ تان ڊسي ۽ ڊائون لوڊ ڪري سگهجن ٿا.
2. آڇون صرف "EPADS" سسٽم ذريعي اليڪٽرانڪ طريقي سان جمع ڪرائي سگهبيون. هٿرادو جمع ڪرايل قبول نه ڪئي وينديون.
3. دلچسپي رکندڙ آڇ ڏيندڙن کي پڪ ڪرڻ گهرجي ته اهي EPADS سسٽم جي ويب سائيٽ http://portalsindh.eprocure.gov.pk/ تي رجسٽرڊ آهن.
4. واڪ دستاويزن ۾ ڏنل هدايتن جي سختيءَ سان تعميل ڪندي تيار ڪيل آڇ، هيٺ ڏنل تاريخ ۽ وقت تي EPADS تي اليڪٽرانڪ طريقي سان جمع ڪرائڻيون پونديون. ٽينڊر في جي اصل رقم =/3,000 روپيا (ناقابل واپسي) ۽ ڪوٽ ڪيل آڇ جي قيمت جي 5٪ بڊ سيڪيورٽي "ڪال ڊپازٽ يا پي آرڊر" جي شڪل ۾ اي-آڇ جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ تي يا ان کان اڳ پروڪيورمينٽ ايجنسي کي پهچائڻي پوندي.

ٽينڊر وصول ڪرڻ ۽ کولڻ جو پروگرام

شمار نمبر	تفصيل	پهرين ڪوشش	ٻي ڪوشش (ٽينڊر جي موٽ نه ملڻ جي صورت ۾)
1	واڪ دستاويز SPPRA EPADS سسٽم جي ويب سائيٽ تي اپ لوڊ ٿيڻ کانپوءِ صبح 10:30 وڳي تائين ڊائون لوڊ ڪري سگهجن ٿا. فزيڪلي آڇون جاري/قبول نه ڪيون وينديون.	13-04-2026	28-04-2026
2	ٽينڊر صبح 10:30 وڳي تائين وصول ڪيا ويندا ۽ ساڳئي ڏينهن صبح 11:00 وڳي کوليا ويندا.	13-04-2026	28-04-2026

لازمي شرط:

i. خريداري جو طريقو: هڪ مرحلي تي ٻه لفافي طريقو. فرم جي صحيح ۽ مهر سان گڏ "ٽيڪنيڪل پروپوزل" ۽ "فنانشل پروپوزل" الڳ هجڻ گهرجن. ٻي صورت ۾ اهڙو ٽينڊر قبول نه ڪيو ويندو
ii. فنانشل پروپوزل (SPPRA رولز موجب) صرف انهن فرمن جا کوليا ويندا جيڪي ٽيڪنيڪل پروپوزل جي لازمي گهرجن تي پورو لهندا.
iii. ٽيڪنيڪل پروپوزل جي هر صفحي تي نمبر لڳل هجي ۽ فرم جي مالڪ/ڪمپني جي مهر سان گڏ تصديق ٿيل هجي.
iv. آڇ جي قبوليت جو مدو 90 ڏينهن هوندو.
v. شرطيا ٽينڊر فوراً رد ڪيا ويندا.

اهليت جو معيار:-

a. ايجنسيون / ٺيڪيدار لازمي طور تي پاڪستان انجنيئرنگ ڪائونسل (PEC) وٽ ڪيٽيگري (Code-C-06, C-05) ۽ لاڳاپيل اسپيشلائيزيشن CE09, CE10, CE11 ۾ جون 2026 تائين صحيح رجسٽريشن سرٽيفڪيٽ سان رجسٽرڊ هجن.
b. گهٽ ۾ گهٽ هڪ اهڙي نوعيت جو ڪم جنهن جي قيمت ڪم جي تخميني لاڳت جو گهٽ ۾ گهٽ 80٪ هجي.
c. گذريل پنجن (05) سالن دوران گهٽ ۾ گهٽ ٻه (02) مڪمل ٿيل اهڙي نوعيت جا ڪم، جن مان هر هڪ جي قيمت اندازي مطابق خرچ جو 50٪ هجي، مڪمل ٿيڻ واري سرٽيفڪيٽ، تصديق ٿيل تفصيلي ورڪنگ اسٽيميٽ ۽ SPPRA ID سان بڊ ايواليوئيشن رپورٽ سان گڏ هجن.
d. فرم سان گڏ ڪم ڪندڙ انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنيڪل اسٽاف (سول) جو بايوڊيٽا، تصديق ٿيل CVs ۽ انهن جي انڪم ٽيڪس ڪٽوتي جا ثبوت جيڪي فرم سان سندن ملازمت ظاهر ڪن.
e. گذريل پنجن (05) سالن جو سراسري سالياني ٽرن اوور آڇ جي قيمت جي برابر هجڻ گهرجي.
f. بئنڪ جو سرٽيفڪيٽ جيڪو گذريل پنجن سالن دوران ڪم جي اندازي مطابق قيمت جي گهٽ ۾ گهٽ 15٪ ڪريڊٽ جي قابليت (سراسري بيلنس في سال) ظاهر ڪري، گذريل 5 سالن جي بئنڪ اسٽيٽمينٽ سان گڏ جيڪا هر سال جي پهرين جولاءِ کان 30 جون تائين هجي، ۽ موجوده بئنڪ سرٽيفڪيٽ جيڪو موجود بيلنس ظاهر ڪري.
g. انڪم ٽيڪس ڊپارٽمينٽ سان رجسٽريشن (NTN سرٽيفڪيٽ) ۽ سنڌ روينيو بورڊ (SRB سرٽيفڪيٽ) لڳل هجي. گذريل ٽن (3) سالن جي انڪم ٽيڪس رٽرن جي رسيدن سان گڏ. ٽيڪس ڏيندڙ جو اسٽيٽس ايڪٽو هجڻ گهرجي.
h. لٽيگيشن (قانوني ڪارروائي) جي تاريخ جنهن ۾ فيصلو فرم جي خلاف يا حق ۾ ڏنو ويو هجي. جيڪڏهن ڪو اهڙو ڪيس ناهي، ته اي-اسٽامپ پيپر تي حلف نامو جمع ڪرايو وڃي ته فرم ڪنهن به سرڪاري کاتي سان ڪنهن به لٽيگيشن يا ثالثيءَ ۾ ملوث ناهي.
i. گذريل ٽن (3) سالن جي بئنڪ اڪائونٽ اسٽيٽمينٽ جيڪا آڇ ڏيندڙ فرم جي نالي تي هجي ٽينڊر دستاويزن سان گڏ جمع ڪرائي وڃي.
j. گذريل ٽن سالن جون سالياني آڊٽ ٿيل رپورٽون (ICAP) رجسٽرڊ آڊٽ فرم کان هجڻ گهرجن. (ICAP) رجسٽرڊ آڊٽ فرمن کان سواءِ ٻين فرمن جون جاري ڪيل آڊٽ رپورٽون قبول نه ڪيون وينديون.
k. حلف نامو ته پيش ڪيل سمورا دستاويز/تفصيل/ڄاڻ صحيح ۽ درست آهن؛ جيڪڏهن ڪا به معلومات غلط يا گمراهه ڪندڙ ملي ته پروڪيورمينٽ ايجنسي آڇ رد ڪرڻ جو حق محفوظ رکي ٿي.
l. ٽينڊر پروڪيورمينٽ ڪميٽي ۽ هيٺ صحيح ڪندڙ آفيسر پاران ٺيڪيدارن جي موجودگيءَ ۾ کوليو ويندو
m. اي-اسٽامپ پيپر تي هڪ اصل ۽ تازو حلف نامو/بيان ته بڊر ۽ ان جا ملازم ڪڏهن به ڪنهن سرڪاري، نيم سرڪاري، خودمختيار يا رياست جي ملڪيت واري اداري پاران بليڪ لسٽ نه ڪيا ويا آهن ۽ بليڪ لسٽنگ بابت سندن ڪيس ڪنهن به عدالت ۾ هلندڙ ناهن. ڊي-لسٽ ٿيل فرم کي اجازت هوندي.

مڪمل ٽيڪنيڪل پروپوزل جي جائزي جو معيار ۽ ذيلي معيار ها/نه يا پاس/فيل جي بنياد تي آهي؛ جيڪڏهن ڪو آڇ ڏيندڙ ڪنهن به معيار يا ذيلي معيار ۾ "ها" يا "پاس" حاصل ڪرڻ ۾ ناڪام رهيو ته پوءِ اهو اهل نه هوندو

آڇ ڏيندڙ پنهنجا ٽيڪنيڪل ۽ فنانشل پروپوزل SPPRA جي اي-پروڪيورمينٽ (EPADS) سسٽم ذريعي https://portalsindh.eprocure.gov.pk تي اليڪٽرانڪ طريقي سان جمع ڪرائيندا. اشتهار SPPRA EPADS سسٽم جي ويب سائيٽ تي ڏسي سگهجي ٿو.

ڪامپيٽنٽ اٿارٽي SPPRA رولز 2010 (تاحال ترميم شده) تحت ڪنهن به يا سڀني درخواستن کي رد ڪرڻ جو حق محفوظ رکي ٿي.

جيڪڏهن حڪومت مقرر ڪيل تاريخن تي ڪنهن عام موڪل جو اعلان ڪري ٿي، ته ٽينڊر SPPRA 2010 (تاحال ترميم شده) جي رول-41 (B) جي مطابق معمول جي شيڊول موجب ايندڙ ڪم ڪار واري ڏينهن تي کوليو ويندو.

ايگزيڪيوٽو انجنيئر
بلڊنگس ڊويزن
دادو

INF/KRY/1248/2026

I WORK FOR SINDH — A JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT — www.iwork4sindh.com

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل

سول ۽ عسڪري قيادت جو پائيدار حڪمت عملي تي ويچار!
صفحو 4

راجا زاهد اختر خانزاد
ٽرمپ جي ڌمڪي، ايران جو ضد ۽ آبناءِ هرمز جي راند: آخر جُهڪندو ڪير؟
صفحو 4

جنگ ته ختم ٿي ويندي، پر...
عمران يعقوب خان
صفحو 4

منل جسڪاڻي
مادري ٻوليءَ سان پيار ڪندڙ راشد عباسي!
صفحو 4

عثمان شاهه هڙي ويجهو ڳوٺ ملو ميرحٽ ۾ قائم ڊسپينسري 16 سالن کان غيرفعال بڻيل

ضلع ڪائونسل ٽنڊو الهيار پاران 2010ع ۾ جوڙايل ڊسپينسري جي ايس اين اي ۽ بجيٽ منظور نه ٿي

ڊسپينسري جي ايس اين اي ۽ بجيٽ منظور نه ٿيڻ ڪري يو سي هنگوراڻي جي 13 هزار آباد علاج لاءِ پريشان

بيسڪ هيلٿ سينٽر جو درجو ڏيئي ايس اين اي بجيٽ منظور ڪري فوري اسپتال کي ڪوليو وڃي: ساڃاهه وند

عثمان شاهه هڙي (رپورٽ: اي جي ڦاڪلاڻي) عثمان شاهه هڙي ويجهو ڳوٺ ملو ميرحٽ يو سي هنگوراڻي جو وڏي آبادي وارو ڳوٺ آهي جتي 2010ع ۾ ضلع ڪائونسل ٽنڊو الهيار پاران ڊسپينسري جي لکين روپين جي لاڳت سان عمارت جوڙائي ويئي بد قسمتي سان 16 سال جو عرصو گذري وڃڻ باوجود اها ڊسپينسري بجيٽ يعني ايس ايس اين اي منظور نه ٿي سگهي ڊسپينسري جي عمارت انتهائي زبون ٿي چڪي آهي ڪيترائي دفعا صحت کاتي ۽ ڊپٽي ڪمشنر ٽنڊو الهيار کي ڊسپينسري هلائڻ لاءِ گذارشون ۽ درخواستون ڏيڻ ويون ليڪن اڄ ڏينهن تائين ڪو تدارڪ ڪون ٿيو يونين ڪائونسل هنگوراڻي ۾ ڪا اسپتال يا ڊسپينسري ڪونهي اندازن ٻارهن تيرهن هزار جي آدمشماري رکندڙ يوسي جي ڪنهن ڳوٺ ۾ اسپتال نه هئڻ ڪري علائقي جا ماڻهو مجبورن ڳرا پاڙا پري شهرن ڏانهن مريضن کي علاج واسطي وڃن ٿا هتان جي سماجي ڪارڪنن ۽ ساڃاهه وندن حڪومت سنڌ، صحت کاتي ۽ ڊپٽي ڪمشنر ٽنڊو الهيار ۽ چيئرمين ضلع ڪائونسل ٽڪ جي چونڊيل نمائيندن کان گهر ڪئي آهي ڳوٺ ملو ميرحٽ تباهه ٿيل ڊسپينسري جي عمارت جي مرمت ڪرائي ان بيسڪ هيلٿ سينٽر جو درجو ڏيئي ايس اين اي بجيٽ منظور ڪري فوري اسپتال کي ڪوليو وڃي.

عثمان شاهه هڙي: عثمان شاهه هڙي ويجهو ڳوٺ ملو ميرحٽ ۾ قائم ڊسپينسري 16 سالن کان غيرفعال بڻيل آهي

ڏوڪري ۽ پرياسي وارن علائقن ۾ ڪڻڪ جو بمپر فصل تيار ٿي مارڪيٽ ۾ اچي ويو

ڪڻڪ جو بمپر فصل تيار ٿي مارڪيٽ ۾ اچڻ باوجود سرڪاري خريداري مرڪز نه کلي سگهيا

سرڪاري خريداري سينٽر نه هجڻ ڪري آبادگار واپارين ۽ دوڪاندارن کي سستي اگهه تي ڪڻڪ وڪرو ڪرڻ تي مجبور

وفاق پاران ڪڻڪ جو اگهه 3600 ڏائين مقرر ڪيو ويو آهي پر واپاري 2500 کان 3000 تي ڪڻڪ خريد ڪري رهيا آهن: آبادگار

ڏوڪري: ڪڻڪ جو بمپر فصل تيار ٿي مارڪيٽ ۾ اچي ويو

... سگهيا آهن جڏهن ته ڳوٺ بلهڙيجي، ڏاڙي، سيهڻ سامتيا، وڪڙ ٻگي، مانديون ڪاراٽي ٻٽڙا، وڏي وهڻي، محرابپور ۽ ٻين هنڌن تي ڪڻڪ جو فصل تيار ٿي ويو آهي ۽ وڏي پئماني تي لابارا هلندڙ آهن جڏهن ته آبادگار ۽ هارين ٿريشر هلائڻ به شروع ڪري ڇڏيا آهن پر سرڪار پاران هن وقت تائين تعلقي ڏوڪري ۾ هڪ به خريداري مرڪز نه کوليو ويو آهي جڏهن ته ڪڻڪ جو فصل لهي ويو آهي پر ڪڻڪ جو خريداري جو مرڪز نه کوليو ويو آهي هنن چيو ته اسان واپارين ۽ دوڪاندارن کي سستي اگهه تي ڪڻڪ وڪرو ڪرڻ تي مجبور آهيون هنن وڌيڪ ٻڌايو ته واپاري اسان کان ڪڻڪ پنجويهه 2500 سئو کان 3000 هزار تي خريد ڪن غلام حسين اختيار جهنيال ۽ ٻين ڳوٺاڻن احتجاج ڪندي هتي ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو آهي ته ڪڻڪ جو فصل لهي ويو آهي ۽ هارين کي اسان رخت تي هر ٻاڻ جي رقم لکين روپيه اڳواٽ ڏيون ٿا پوءِ هاري مجبور ٿي اسان کي ڪڻڪ گهٽ اگهه تي ڏين ٿا آبادگارن پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه ضلعي انتظاميه کان مطالبو ڪيو آهي ته ڪڻڪ جي سرڪاري اگهه ۾ واڌ ڪري 5 هزار في من مقرر ڪري اسان جي بيچيني ختم ڪئي وڃي

جهڏي تعلقي ۾ ڪڻڪ جو نئون فصل مارڪيٽ ۾ اچڻ باوجود اٽي جي اگهه ۾ لاٿ نه آئي

ڪڻڪ جو اگهه 2800 ۽ اٽي جو اگهه 4200 کان 4400 روپيه مقرر هجڻ سبب پورهيت ٻن ويلن جي ڳيي ٽڪر لاءِ پريشان

چڪي مالڪن توڙي فلور ملز وارن جي هڪ هٽي قائم ڪندي اٽي جي ريٽ ۾ ڪا گهٽتائي نه آندي آهي: رهواسي

فوڊ کاتي جي عملدارن توڙي چڪي ۽ فلور ملز خلاف قدم کڻي، اٽي جي اگهه ۾ لاٿ آڻي، رليف ۽ انصاف ڪيو وڃي

نفيس نگر(ن ع) جهڏي تعلقي جي مختلف علائقن نفيس نگر فضل پنهور روشن آباد آهوري سلور موري نئون ڪوٽ ڪوٽ ميرجان محمد جهڏو گهگهر موري ۽ هنڌن تي سوئين ايڪڙن تي پوکيل ڪڻڪ جو نئون فصل لهڻ ۽ مارڪيٽ ۾ ڪڻڪ 2800 کان 3000 روپيه في من وڪرو ٿيڻ باوجود اٽي جي ريٽ ۾ ڪا به گهٽتائي نه ٿي سگهي آهي جڏهن ته چڪي مالڪن توڙي فلور ملز مالڪن جي اڃان تائين هڪ هٽيءَ برقرار آهي جنهن سبب پورهيت ۽ مزدور طبقو بکون ڪاٽڻ تي مجبور بڻيل آهي ان حوالي سان پورهيتن توڙي مزدورن غريب نواز پوڙهو گشڪوري علي گوهر محب پيل ۽ ٻين ڏانهيندي ٻڌايو ته مارڪيٽ ۾ نئين ڪڻڪ 2800 کان 3000 روپيه في من وڪرو ٿيڻ باوجود چڪي مالڪن توڙي فلور ملز وارن جي هڪ هٽي قائم ڪندي اٽي جي ريٽ ۾ ڪا گهٽتائي نه آندي آهي جنهن سبب 4200 کان 4400 روپيه في من حساب سان اٽو وڪرو ڪيو پيو وڃي جيڪا اسان پورهيتن سان سراسر زيادتي آهي هنن سنڌ حڪومت ۽ چونڊيل نمائيندن کان مطالبو ڪندي گهر ڪئي ته فوڊ کاتي جي عملدارن توڙي چڪي ۽ فلور ملز خلاف قدم کڻي انصاف ڪيو وڃي.

مورو سانحي جي بيگناهه قيد ڪيل قيدين جي آزادي لاءِ احتجاج جاري

خون سان انصاف ڪرڻ لاءِ 12 ڏينهن به وارثن پاران احتجاج ڪيو ويو، نعريبازي

اسان جي ماڻهن کي ڪوڙا ڪيس داخل ڪري 10 مهينن کان جيل ۾ بند ڪيو ويو آهي: مظاهرين

چوي ٿو ته ڪيس داخل ٿيڻ کان پوءِ انصاف لاءِ عدالتون موجود آهن ڏوهي ۽ بي ڏوهي جو فيصلو عدالتون ڪنديون پر پوليس غريب مسڪين بي سهارا ماڻهن هارين پورهيتن مزدورن استادن شاگردن تي ڪوڙا ڪيس داخل ڪري 10 مهينن کان جيل ۾ بند ڪري ڇڏيو آهي ڪيس به ڪون ٿا هلائين ۽ ضمانتون به ڪرڻ نٿيون ڏنيون وڃن ملڪ جي آئين ۽ قانون سان انحرافي ڪري رهيا آهن ڳوٺ لغاري بجراڻي ۽ شهر مان 60 بيگناهه قيدي جيل ۾ واڙيا پيا آهن انهن جي ملاقات به بند آهي اهو جبر ظلم ڏاڍ ناهي ته ڇا آهي سپريم ڪورٽ جي چيف جسٽس سنڌ هاءِ ڪورٽ جي چيف جسٽس ڏيهي توڙي پرڏيهي انساني حقن جي تنظيمن ادارن کان مطالبو ڪيو آهي ته ...

مورو: سانحي جي بيگناهه قيد ڪيل قيدين جي آزادي لاءِ احتجاج جاري

مورو(ن ع) مورو سانحي جي بيگناهه قيد ڪيل قيدين جي آزادي لاءِ ۽ شهيد نوجوانن عرفان لغاري ۽ زاهد لغاري جي خون سان هنيو ريو معصوم نياڻين پنهنجن پيارن کي آزادي لاءِ پنهنجن هٿن کي زنجيرن ٻڌي سخت احتجاج ڪيو ان موقعي تي سماجي ... وسيم سجاد لغاري محسن علي رستماڻي اڳواڻ ڪارڪنن سول سوسائٽي مورو پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪري ڏرڻو ... ٻين چيو ته هن ملڪ جو آئين ۽ قانون اهو ... ڪيس عدالتن ۾ هلايو وڃي غريب بي سهارا ماڻهن کان انصاف نه کسيو وڃي هنن چيو ته جيستائين بي گناهه قيدي آزاد نه ٿيندا اسان جو احتجاج جاري رهندو

اسان سدائين عوام جي خدمت ڪئي آهي: آپريشن ڊائريڪٽر سيپڪو

سمورن ايس ڊي اوز لائين سپريڊنٽن لائين مينن کي رڪوري جو ٽارگيٽ ڏنو ويو آهي

توانائي وزارت جي هدايتن تحت بجلي جي رڪوري ڪري عوام کي بجلي فراهم ڪئي وڃي

ميهڙ(ن ع) ميهڙ ڊويزن جي سمورن ايس ڊي اوز لائين سپريڊنٽن لائين مينن کي رڪوري جو ٽارگيٽ ڏنو ويو آهي جيڪو سمورا ٽارگيٽ ڪرڻا آهن ڪوتاهي برداشت نه ڪبي اهڙو اظهار آپريشن ڊائريڪٽر سيپڪو سکر مشتاق حسين ٻڙدي ڊويزن ميهڙ ۾ صحافين سان ڳالهائيندي چيو هن چيو ته منسٽري آف توانائي جي هدايتن تحت بجلي جي رڪوري ڪري عوام کي بجلي فراهم ڪئي وڃي ميهڙ ڊويزن سب ڊويزن جي عملدارن کي ٽن ڏينهن ٽارگيٽ ڏنو آهي جيڪو مڪمل ڪندا ڪوتاهي نه ڪندا هن وڌيڪ چيو ته اسان سدائين عوام جي خدمت ڪئي آهي ڪنهن سان به ڪا ناجائزي ڪرڻ نه ڏينداسين ڪنهن شهري سان ڪو مسئلو آهي ته اي سي ڊادو ايڪسين ميهڙ سان رابطو ڪن سندن مسئلا حل ڪيا ويندا انموقعي تي سپريڊنٽ انجنيئر سرڪل دادو مظفر حسين ڪهاڙ ايڪسين حبيب الله پنهور پيغام يونين جي ريجنل چيئرمين لياقت علي مهيسر صحافي نعمت الله مهيسر پڻ موجود هئا

علائقي جا مسئلا جلد حل ڪرايا ويندا: ڪاظم شاهه لڪياري

سنڌ حڪومت تعليم، صحت سميت ٻين بنيادي سهولتن جي فراهمي لاءِ ڪوشان آهي

آمريڪا اسرائيل جي ايران سان جنگ جا اثرات سموري خطي تي پهچي رهيا آهن

قبوسعيدخان پريس ڪلب جي سال 2026 جي چونڊ

پريس ڪلب قبوسعيدخان جا سمورا عهديدار بنا مقابلي ڪامياب

سرپرست اعليٰ عبدالخالق ڪوسو ۽ صدر رياض حسين جمالي منتخب

شهدادڪوٽ(ڊ ر) قبوسعيدخان پريس ڪلب جي سال 2026 جي چونڊ پريس ڪلب قبوسعيدخان ۾ تمام ميمبرن جي صلاح مشاورت سان ٿي گذري، چونڊ ۾ پريس ڪلب قبوسعيدخان جا سمورا عهديدار بنا مقابلي ڪامياب ٿي ويا. ڪاميابي ماڻيندڙ عهديدار ۾ سرپرست اعليٰ عبدالخالق ڪوسو صدر رياض حسين جمالي، سينيئر نائب صدر ماجد حسين ڪمبوهه، نائب صدر محمد معشوق مگسي، جنرل سيڪريٽري خادم حسين جاگيراڻي، ڊپٽي جنرل سيڪريٽري عجب خان مگسي انفارميشن سيڪريٽري گلزار احمد ڪوسو پريس سيڪريٽري ثناءُ الله ڪوسو آفيس سيڪريٽري سرفراز احمد ڪوسو چونڊيا ويا آهن چونڊيل باڊي 31 ڊسمبر 2026 تي ختم ٿي ويندي هوڏانهن ڪاميابي ماڻڻ تي پريس ڪلب قبوسعيدخان جي چونڊيل نئين عهديدارن کي پريس ڪلب شهدادڪوٽ جي عهديدارن ميمبرن سياسي سماجي اڳواڻن ۽ شهرين هار پارائي مبارڪباد پڻ پيش ڪئي

شهدادڪوٽ: پريس ڪلب قبوسعيدخان جا سمورا عهديدار بنا مقابلي ڪامياب

ٽنڊوالهيار جي نوجوان اڳواڻ جي امداد خان پتافي سان ملاقات

امداد خان پتافي کي رئيس علي احمد رند لنگي اوڍائي عمره جي مبارڪ ڏني

پنهنجي حلقي جي عوام لاءِ امداد خان پتافي مسيحا آهي: رئيس علي احمد رند

حيدرآباد: امداد خان پتافي کي رئيس علي احمد رند لنگي اوڍائي عمره جي مبارڪ ڏني

صوبائي محتسب سنڌ جي ريجنل ڊائريڪٽر لاڙڪاڻو جي کلي ڪچهري

حاضر سروس ۽ رٽائر سرڪاري ملازمن جا مسئلا بنا دير جي حل ڪيا وڃن: علي اڪبر جاگيراڻي

جن به ملازمن جون رقمون خاص طور تي جي پي فنڊ ۽ پينشن رهيل آهن فوري ادا ڪيون وڃن

لاڙڪاڻو (رپورٽ: عبدالوحيد ابڙو) لاڙڪاڻي صوبائي محتسب سنڌ جي ريجنل ڊائريڪٽر لاڙڪاڻو علي اڪبر جاگيراڻي چيو آهي ته حاضر سروس ۽ رٽائر سرڪاري ملازمن جا مسئلا بنا دير جي حل ڪيا وڃن پگهارون پينشن جي پي فنڊ ۽ ٻيون رقمون قانوني گهرجون پوريون ڪرڻ ڪانپوءِ ادا ڪيون وڃن ۽ جن بابت رڪاوٽون درپيش آهن انهن کي اي جي سنڌ ڏانهن موڪليو وڃي اهڙن خيالن جو اظهار هن اڄ ڊسٽرڪٽ اڪائونٽس آفيس لاڙڪاڻو ۾ ملازمن جي مسئلن جي حل جي سلسلي ۾ منعقد ڪيل هڪ کليل ڪچهريءَ ۾ ڳالهائيندي ڪيو. هن چيو ته جن به ملازمن جون رقمون خاص طور تي جي پي فنڊ ۽ پينشن رهيل آهن انهن کي وقت سر اداڪگي ڪيون وڃن ته جيئن ڪين ڪا ب تڪليف درپيش نه اچي. هن وڌيڪ چيو ته انهن ملازمن بابت تفصيلي رپورٽ ڏني وڃي جن کي اداڪگيون ڪيون ويون آهن ۽ جن کي اداڪگيون نه ٿيون آهن انهن بابت پڻ ٻڌايو وڃي. ان موقعي تي ڊسٽرڪٽ اڪائونٽس آفيسر لاڙڪاڻو ضمير حسين ڪوڪر ڳالهائيندي چيو ته سڀني ملازمن جا مسئلا حل ڪيا وڃن ٿا ۽ ڪنهن به قسم جي دير نه ڪئي پئي وڃي پر ان لاءِ ضروري آهي ته ملازمن جا گهربل ڪاغذات پورا هئڻ گهرجن ۽ قانوني گهرجون پوريون هئڻ گهرجن. ڪليل ڪچهريءَ ۾ ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ اڪائونٽس آفيسر لاڙڪاڻو عبدالفتاح سومرو آفيس جي عملي کي هدايتون ڏيندي چيو ته جن ماڻهن جا ڪيس خاص طور تي جي پي فنڊ ۽ ٻيون رقمون رهيل آهن اهي اڪلايون وڃن. ڪليل ڪچهريءَ ۾ تقريبن 12 وصول ٿيون جن کي وقت سر اڪلايو ويو درخواستگذارن ۾ نذير احمد عيساڻي نجم الدين حڪيم علي بروهي، مسمات صفيه باني ديدار علي چنو ۽ ٻين پنهنجون درخواستون پيش ڪيون جن تي احڪامات جاري ڪيا ويا. ڪليل ڪچهريءَ ۾ اڪائونٽنٽ حامد علي ابڙو عرفان علي عمراڻ نعيم احمد سولنگي آڊيٽر ۽ ٻيا واسطيدار پڻ موجود هئا.

لاڙڪاڻو: صوبائي محتسب سنڌ جي ريجنل ڊائريڪٽر لاڙڪاڻو جي کلي ڪچهري

گڏاپ ٽائون جي چيئرمين رين ايمرجنسي نافذ ڪري ڇڏي

ٽائون ۾ هنگامي بنيادن تي مؤثر انتظامات کي يقيني بڻايو پيو وڃي: چيئرمين

هيوي مشينري ۽ ڊي واٽرنگ پمپس کي مڪمل طور تي فعال ۽ تيار رکيو ويو آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ٽائون ميونسپل ڪارپوريشن گڏاپ جي چيئرمين طارق عزيز بلوچ ۽ ميونسپل ڪمشنر ملڪ مجتبيٰ اياز امڪاني برسات کي نظر ۾ رکندي رين ايمرجنسي نافذ ڪري ڇڏي آهي، جنهن تحت گڏاپ ٽائون ۾ هنگامي بنيادن تي مؤثر انتظامات کي يقيني بڻايو پيو وڃي. سڀني لاڳاپيل عملي کي هاءِ الرٽ ڪيو ويو آهي جڏهن ته سپرنٽنڊنٽ انجنيئر (M&E) نور علي جمالي ۽ اسسٽنٽ ايگزيڪيوٽو انجنيئر وسيم آرائين پاران هيوي مشينري ۽ ڊي واٽرنگ پمپس کي مڪمل طور تي فعال ۽ تيار رکيو ويو آهي ته جيئن برسات دوران گڏ ٿيندڙ پاڻي جي فوري نيڪال کي ممڪن بڻائي سگهجي. ان کان علاوه ڊائريڪٽر سينيٽيشن اشرف بلوچ جي سربراهي ۾ مکيه شاهراهن، نشيبي علائقن ۽ اهم گذرگاهن جي چوڌاري صفائي ستھرائي جا خاص انتظام به مڪمل ڪيا ويا آهن ته جيئن نيڪال آب جي نظام ۾ ڪا به رڪاوٽ پيدا نه ٿئي. چيئرمين طارق عزيز بلوچ هن موقعي تي چيو ته شهرين جي جان ۽ مال جو تحفظ اسان جي پهرين ترجيح آهي ۽ متوقع برسات کي نظر ۾ رکندي سڀئي اڳواٽ قدم مڪمل ڪيا ويا آهن. هن وڌيڪ چيو ته سڀئي موجود وسيلا استعمال ڪندي ڪنهن به هنگامي صورتحال کي منهن ڏيڻ لاءِ مڪمل تياري موجود آهي جڏهن ته عملي کي مڪمل طور الرٽ رکيو ويو آهي ۽ نيڪال آب جي نظام کي هر حال ۾ فعال رکڻ لاءِ مسلسل ڪم جاري آهي. گڏاپ ٽائون جي عوام کي هر ممڪن رليف فراهم ڪرڻ اسان جي ذميواري آهي ۽ هن سلسلي ۾ ڪنهن به قسم جي لاپرواهي يا ڪوتاهي برداشت نه ڪئي ويندي. ميونسپل ڪمشنر ملڪ مجتبيٰ اياز چيو ته مختلف علائقن جي لڳاتار نگراني ڪئي پئي وڃي ۽ فيلڊ ۾ موجود عملي کي ڪنهن به شڪايت جي فوري ازالي لاءِ متحرڪ رکيو ويو آهي ته جيئن برسات دوران گڏاپ ٽائون جي شهرين کي گهٽ ۾ گهٽ تڪليفن کي منهن ڏيڻو پوي ۽ نيڪال آب جو نظام مؤثر نموني جاري رهي سگهي.

ڪوٽڙي ڪبير ۾ پ پ جي اڳواڻي ڪائونسلر جي ساٿين سميت درگاهه هالاڻي شريف تنظيم ۾ شموليت

ڪوٽڙي ڪبير(ن ع) هالاڻي ٽائون وارڊ نمبر 2 پ پ پ جي سابق ڪائونسلر زاهد حسين ٻانبڻ هڪ هزار ساٿين سميت پ پ پ کي ڇڏي ايڊووڪيٽ مفتي سيد حماد الله شاهه جي هٿ تي درگاهه هالاڻي شريف تنظيم ۾ اچڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو زاهد ٻانبڻ اهڙو اعلان پنهنجي اوطاق تي آيل سوين برادري ماڻهن جي ميڙاڪي ۾ ڪيون دوران ايڊووڪيٽ مفتي سيد حماد الله شاهه ايڊووڪيٽ سيد اسد الله شاهه ۽ درگاهه هالاڻي شريف جماعت جا ٻيا ب ڪافي اڳواڻ موجود هئا ان موقعي تي زاهد حسين ٻانبڻ ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته اڄ کان پنهنجي مڪمل برادري ۽ دوستن ...

سيوهڻ ۾ گئس جي بندش ۽ هڙادو لوڊشيڊنگ خلاف عدالت ۾ درخواست

هڙادو لوڊشيڊنگ خلاف شهري وڪيلن پاران عدالت ۾ داخل درخواست تي ٻڌڻي

عدالت پاران گئس عملدارن کي 5 ڏينهن اندر گئس فراهمي درست ڪري رپورٽ پيش ڪرڻ جو حڪم

سيوهڻ(ن ع) قلندر شهباز جي نگري ۽ سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه جي چونڊ حلقي سيوهڻ شهر ۾ گهريلو صارفين لاءِ گئس جي بنا جواز بندش ۽ هڙادو لوڊشيڊنگ خلاف وڪيل برادري پاران ايڊووڪيٽ غلام مرتضيٰ ملاح ۽ ايڊووڪيٽ محمد عثمان سهاڙ ۽ ٻيا وڪيل پڻ پيش ٿيا ٻڌڻي دوران ايڊووڪيٽ عبدالرحمان ملاح ۽ ايڊووڪيٽ غلام مرتضيٰ ملاح عدالت ۾ موقف پيش ڪندي چيو ويو ته سيوهڻ اندر گئس جي اڻهوند سبب ماڻهو ايل پي ...

مهراڻ يونيورسٽي ۾ توانائي، ماحوليات ۽ جٽادار ترقي جي موضوع تي عالمي ڪانفرنس جي پڄاڻي

ماحولياتي معاملا تمام اهم آهن حڪومت، صنعتي ادارن ۽ تدريسي ادارن کي گڏجي ڪم ڪرڻو پوندو: عديل شاهد

ماحولياتي، معاشي ۽ ٽيڪنالاجي جي حساب سان ڪانفرنس جو موضوع وقت جي ضرورت آهي: وقار حسين ڦلپوٽو

حڪومت تيل بچائڻ لاءِ تعليمي ادارا بند ڪيا آهن جيڪا ڳالهه افسوس جهڙي آهي، تعليمي ادارا بند نه ٿيڻ گهرجن: ڊاڪٽر اسلم عقيلي

ڄامشورو: مهراڻ يونيورسٽي ۾ توانائي، ماحوليات ۽ جٽادار ترقي جي موضوع تي عالمي ڪانفرنس جي پڄاڻي

ڄامشورو(پ ر) مهراڻ يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي ڄامشورو پاران توانائي، ماحوليات ۽ جٽادار ترقي جي موضوع تي منعقد ڪيل ٻن ڏينهن واري عالمي ڪانفرنس جي اختتامي تقريب واڪر سينٽر مهراڻ يونيورسٽي جي آڊيٽوريم ۾ خميس جي ڏينهن ٿي گذري. تقريب کي خطاب ڪندي ٽاٽا ٽيڪسٽائل ملز جي چيف آپريٽنگ آفيسر عديل شاهد چيو ته ماحولياتي معاملا تمام اهم آهن حڪومت، صنعتي ادارن ۽ تدريسي ادارن کي گڏجي ڪم ڪرڻو پوندو ... تقريب کي خطاب ڪندي مهراڻ يونيورسٽي جي وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر محمد اسلم عقيلي چيو ته حڪومت تيل بچائڻ لاءِ تعليمي ادارا بند ڪيا آهن جيڪا ڳالهه افسوس جهڙي آهي، تعليمي ادارا بند نه ٿيڻ گهرجن حڪومت جي ڏکين اعلانن ... ۽ شاگردن شرڪت ڪئي

مسوپرگوٺي کان نيشنل هاءِ وي حيدرآباد تائين روڊ جي مرمت لاءِ احتجاج

پورهيت مزاحمت تحريڪ حيدرآباد پاران احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو، نعريبازي

جيڪڏهن روڊ جي تعمير جو ڪم جلد شروع نه ڪيو ويو ته احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو: اڳواڻ

مسوپرگوٺي (ن ع) مسوپرگوٺي کان نيشنل هاءِ وي حيدرآباد تائين لڳ ڀڳ ڪي ڪلوميٽر ڊگهو روڊ مرمت نه ٿيڻ سبب علائقي واسين کي سخت سفري مشڪلاتن کي منهن ڏيڻو پئجي رهيو آهي روڊ جي خستہ حالت ڪري روزانو ايندڙ ويندڙ ماڻهن خاص طور مزدورن شاگردن ۽ بيمارن کي ڏکيائين کي برداشت ڪرڻو پوي ٿو مقامي رهواسين جو چوڻ آهي ته ڪيترن ئي سالن کان روڊ جي مرمت لاءِ لاڳاپيل اختيارين کي درخواستون ڏنيون ويون آهن پر هن وقت تائين ڪو به سنجيده قدم نه کنيو ويو آهي روڊ تي کڏن جي سبب نه صرف سفر مشڪل ٿي ويو آهي پر حادثن جو خطرو پڻ وڌي ويو آهي ان مسئلي خلاف پورهيت مزاحمت تحريڪ حيدرآباد پاران احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو جنهن ۾ وڏي انگ ۾ علائقي جي ماڻهن شرڪت ڪئي. مظاهرين هٿن ۾ پليڪارڊ کڻي حڪومت ۽ لاڳاپيل ادارن خلاف نعريبازي ڪئي. پورهيت مزاحمت تحريڪ جي اڳواڻن دوست علي لغاري، ڪامريڊ نثار لغاري ۽ ٻين جو چوڻ هو ته جيڪڏهن روڊ جي تعمير جو ڪم جلد شروع نه ڪيو ويو ته احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو. هنن حڪومت کان فوري طور تي روڊ جي مرمت ۽ تعمير جو مطالبو ڪيو ته جيئن عوام کي رليف ملي سگهي. احتجاج ڪندڙن اختيارين کي اپيل ڪئي ته عوامي مسئلن کي ترجيحي بنيادن تي حل ڪيو وڃي ڇو ته هي روڊ علائقي جي ماڻهن لاءِ اهم گذرگاهه آهي.

ڏگهڙي سميت سڄي سنڌ جي ٿاڻن کي ماڊل طرز تي تبديل ڪيو ويندو: ايس ايس پي ميرپورخاص

ميرپورخاص ۾ مجموعي طور امن امان جي صورتحال بهتر آهي، تازو هڪ موبائل اسنيچر گينگ کي گرفتار ڪيو آهي

موٽر سائيڪل چور گينگ کي به گرفتار ڪيو ويو آهي، جڏهن ته 125 کان وڌيڪ منشيات فروشن خلاف ڪيس داخل ڪيا ويا آهن

پوليس پراپرٽي تي ڪا به شاپنگ سينٽر يا ڪي ڪمرشل سرگرمي نه ڪئي ويندي: ڏگهڙي ٿاڻي جي دوري دوران صحافين سان ڳالهيون

ميرپورخاص: مجموعي طور امن امان جي صورتحال بهتر آهي، تازو هڪ موبائل اسنيچر گينگ کي گرفتار ڪيو آهي

ڏگهڙي(ن ع) ڏگهڙي سميت سڄي سنڌ جي ٿاڻن کي ماڊل ٿاڻن جي طرز تي تبديل ڪيو ويندو ته جيئن شهري انهن کي محفوظ ۽ دوستانه جڳهه سمجهي بنا ڪنهن خوف جي پنهنجي مسئلن جو حل ڪرائڻ لاءِ اچي سگهن. اها ڳالهه ايس ايس پي ميرپورخاص سيد فدا حسين شاهه ڏگهڙي ٿاڻي جي دوري دوران صحافين سان ڳالهائيندي ڪئي ... هن وڌيڪ چيو ته ميرپورخاص ضلعي ۾ مجموعي طور امن امان جي صورتحال بهتر آهي. تازو پوليس هڪ موبائل اسنيچر گينگ کي گرفتار ڪيو آهي جڏهن ته ميرپورخاص سميت سڄي ضلعي ۾ سيف سٽي ڪيمرا پڻ ... منشيات جي روڪٿام ۽ امن امان بابت پڇيل سوال تي ايس ايس پي چيو ته ... منشيات فروشن خلاف ڪيس داخل ڪيا ويا آهن ۽ 50 کان وڌيڪ شراب جون پيٽيون ... ان حوالي سان جلد عوامي آگاهي لاءِ پروگرام شروع ڪيو ويندو. ان کان اڳ ايس ايس پي ميرپورخاص ڏگهڙي پوليس اسٽيشن جي مختلف شعبن جو دورو ڪيو جتي ڊي ايس پي خدا بخش ٿيبو ۽ ايس ايڇ او آفتاب رند کين بريفنگ ڏني.

سانگهڙ ضلعو معدني وسيلن سان مالا مال آهي: صلاح الدين جوڻيجو

معدني وسيلن سان مالا مال هجڻ باوجود گئس ۽ بنيادي سهولتن کان محروم آهي

قومي اسيمبلي سميت هر فورم تي حقن جي لاءِ آواز اٿاريندو رهندس: ميڊيا سان ڳالهيون

شهدادپور: معدني وسيلن سان مالا مال هجڻ باوجود گئس ۽ بنيادي سهولتن کان محروم آهي

شهدادپور(ن ع) سانگهڙ ضلعو معدني وسيلن سان مالا مال هجڻ باوجود گئس ۽ بنيادي سهولتن کان محروم آهي سپريم ڪورٽ جي حڪم باوجود 5 ڪلو ميٽر جي مفاصلي ڪيترن ئي ڳوٺن ۾ اڄ به گئس روڊ رستا ۽ ٻيون بنيادي سهولتون ناهن ملي سگهيو قومي اسيمبلي سميت هر فورم تي حقن جي لاءِ آواز اٿاريندو رهندس اهڙن خيالن جو اظهار قومي اسيمبلي ميمبر چيئرمين پيٽروليم سوشل ويلفيئر اوليڪيشن ڪميٽي ضلع سانگهڙ علاءُ الدين المعروف صلاح الدين جوڻيجو شهدادپور پريس ڪلب پاران ڏنل استقباليه کي خطاب ڪندي ڪيو هن چيو ته اسان جي خاندان جو ڪردار رهيو آهي ته اسان ڪڏهن به ترقياتي ڪمن جو افتتاح ناهي ڪيو ۽ سنڌ اندر فيصلن جي امين توڙي پنهنجي ثقافت ڪلچر کي اجاگر ڪرڻ لاءِ ...

پيپلز پارٽي عوامي جمهوري پارٽي آهي: منور وسان

پاڪستان پيپلز پارٽي سنڌ ۾ ترقياتي ڪمن جو جار وڇايو آهي

جون حالتون صدر پاڪستان آصف علي زرداري جي سربراهي ۾ بهتر آهن

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پلوڙ پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

جمع 27 مارچ 2026ع

سول ۽ عسڪري قيادت جو پائيدار حڪمت عملي تي ويچار!

صدر آصف علي زرداري جي صدارت هيٺ هڪ اهم اجلاس منعقد ٿيو جنهن ۾ ملڪ جي سول ۽ عسڪري قيادت گڏ ٿي ۽ معيشت جي بهتري، توانائي جي منصوبابندي، خوراڪ جي حفاظت ۽ قومي سلامتي پاليسين کي هم آهنگ رکڻ تي اتفاق ڪيو ويو. اجلاس ۾ اهو واضح ڪيو ويو ته حڪومت جي فيصلن ۾ عوامي مفاد کي پهريون مقام ڏنو ويندو ۽ موجوده معيشت، توانائي ۽ سلامتيءَ جي چيلنجز سان مقابلو ڪرڻ لاءِ جامع ۽ پائيدار حڪمت عملي اختيار ڪرڻ ضروري آهي. ايوانِ صدر ۾ منعقد اجلاس ۾ وزيراعظم شهباز شريف، فيلڊ مارشل سيد عاصم منير، نائب وزيراعظم اسحاق ڊار، چيئرمين پيپلز پارٽي بلاول ڀٽو زرداري ۽ ٻيون اهم شخصيتون شامل هيون. اجلاس ۾ عالمي تيل ۽ گئس جي فراهمي ۽ انهن جي قيمتن ۾ واڌ جو پاڪستان جي معيشت تي اثر جو جائزو پڻ ورتو ويو. اجلاس ۾ شريڪ ٿيندڙن خاص طور تي مهانگائي جي بار کي گهٽائڻ ۽ توانائي جي تحفظ کي يقيني بڻائڻ تي ڌيان ڏنو. خزاني واري وزير ۽ پيٽروليم جي نمائندن اجلاس کي بريفنگ ڏيندي ٻڌايو ته پيٽروليم مصنوعات جي قيمتن ۾ استحڪام آڻڻ ٻين شعبن تي مهانگائي پارڻ جي اثر کي گهٽائڻ ۽ خرچن ۾ ڪفايتي قدم جاري رکڻ لاءِ ڪوششون جاري آهن. اها حڪمت عملي نه صرف معيشت کي مستحڪم ڪرڻ ۾ مددگار ثابت ٿيندي، پر عوام جي زندگيءَ ۾ توانائي جي استعمال ۽ خرچ کي به ڪنٽرول ۾ رکڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪندي. اجلاس ۾ خطي جي مجموعي صورتحال تي پڻ بحث ڪيو ويو ۽ ان جي اثرن جو جائزو ورتو ويو جيڪو پاڪستان جي سلامتي، معيشت ۽ خوراڪ جي نظام تي ٿي سگهي ٿو اجلاس ۾ شريڪ صاحبان جو خيال هو ته موجوده عالمي ۽ علائقائي چيلنجز سان مقابلي لاءِ پائيدار قومي حڪمت عملي لازمي آهي جنهن ۾ هر شعبي جي پاليسين کي هڪٻئي سان هم آهنگ رکيو وڃي. اجلاس ۾ اها ڳالهه زور سان پيش ڪئي وئي ته معيشت جي نظم و نسق، توانائي جي منصوبابندي، خوراڪ جي حفاظت ۽ سلامتي پاليسين کي هڪ ئي فريم ورڪ ۾ رکڻ لازمي آهي ته جيئن ڪنهن به شعبي ۾ اتفاقاتي فيصلو يا غير متوازن حڪمت عمليءَ سبب ملڪ کي نقصان نه پهچي. اهڙيءَ ريت، موجوده دور جا چيلنجز مؤثر انداز ۾ منهن ڏئي سگهجن ٿا ۽ قومي ترقي ۽ عوام جي خوشحاليءَ کي برقرار رکڻ ۾ مدد ملي ٿي. اعليٰ سطحي اجلاس ۾ قومي اتفاق راءِ کي برقرار رکڻ ۽ ادارن جي وچ ۾ تعاون وڌائڻ جي ضرورت تي به زور ڏنو ويو. اجلاس ۾ اهو پڻ تسليم ڪيو ويو ته عوام کي توانائي جي بچت لاءِ شعور ڏيارڻ، پبلڪ ٽرانسپورٽ جي استعمال کي وڌائڻ ۽ ڪار شيئرنگ جي ترغيب ڏيڻ ضروري آهي. اهڙا قدم نه صرف توانائي جي بچت ۾ مدد ڏيندا، پر مهانگائيءَ تي پڻ ڪنٽرول آڻڻ ۾ مددگار ثابت ٿيندا. اجلاس ۾ پاڪستان جي طرفان ممڪن ٺاهوڪڙيءَ جي ميزباني ۽ علائقائي امن قائم رکڻ لاءِ مختلف اهم موضوعن تي تفصيلي غور ڪيو ويو.

موجوده عالمي ۽ علائقائي صورتحال ۾ پاڪستان کي معيشت، توانائي ۽ سلامتي جا چيلنجز آڏو آهن. تيل ۽ گئس جي قيمتن ۾ واڌ، مهانگائي جو دٻاءُ، خوراڪ جي حفاظت ۽ خطي ۾ سياسي تبديلين جا اثر هر شعبي کي هڪٻئي سان مربوط حڪمت عملي اختيار ڪرڻ تي مجبور ڪن ٿا. اهڙي صورتحال ۾ صدر ۽ وزيراعظم جي صدارت هيٺ اهڙو اجلاس ملڪ لاءِ اهم آهي، جيڪو نه صرف موجوده چيلنجز کي منهن ڏيڻ ۾ مددگار آهي پر مستقبل ۾ پاڪستان جي قومي پاليسين کي مستحڪم ڪرڻ ۽ عوام جي ڀلائي کي يقيني بڻائڻ جو بنياد پڻ فراهم ڪري ٿو. بهرحال، اها ڳالهه واضح ٿي وئي آهي ته معيشت جي استحڪام، توانائي جي تحفظ، خوراڪ جي حفاظت ۽ قومي سلامتي هڪٻئي سان لاڳاپيل شعبا آهن ۽ انهن کي گڏيل ۽ پائيدار حڪمت عملي تحت ئي ملڪ جي بهتر مستقبل ۽ عوام جي خوشحالي کي يقيني بڻائي سگهبو.

سوکهڙي جو شڪار ٿيل زمينون ۽ وجود وڃائيندڙ دادو ڪئنال!

غلام حسين لغاري

آبپاشيءَ جي لحاظ کان دادو ڪئنال سنڌ جو اهو ڪئنال آهي، جيڪو سنڌو درياهه مان سکر وٽان نڪري ٿو. لاڙڪاڻي- دادو کان ٿيندو، ڄامشورو ضلعي جي سيوهڻ ۾ ختم ٿئي ٿو. هن تاريخي ڪئنال جي پاڻيءَ تي ووڻڻ، ڪڻڪ، ڪمند، مختلف تيلي ٻجن وارا فصل، سايون ڀاڄيون، انب، ليمان، زيتون، جُوئر ۽ ٻاجهري به پوکي ويندي هئي، بلڪ اڄا به پوکي وڃي ٿي. سارين تي بندش هجڻ سميت پوءِ به ساريون پوکيون وڃن ٿيون. جنهن جي ڪري ڪئنال جو قيمتي پاڻي ضايع ٿي وڃي ٿو جنهن لاءِ لاڳاپيل انتظاميه بيوس نظر ايندي آهي جو سارين جو فصل طاقتور طبقو وڏيڪ پوکي ٿو جنهن کي ڪابه جهل پل ناهي. جڏهن ته سارين جي فصل لاءِ رائيس ڪئنال موجود آهي. دادو ڪئنال جي پاڻيءَ تي سکر، لاڙڪاڻي ۽ دادو ضلعن ۾ اوائلي دور جون ڏنديون هونديون هيون، جن مان مڇي حاصل ٿيندي هئي، لوڙهه، ٻيهه ۽ پبڻ پوکبي هئي، هن وقت زميندار ڏنديون ڪجهه وڏيڪ آهن. جنهن جي ڪري آهي به دادو ڪئنال جو پاڻي استعمال ڪن ٿا. البت باغن جو رواج ختم ٿي چڪو آهي ڪو هڪ اڌ باغ هجي ته ٻي ڳالهه آهي، نه ته اڪثر باغ ختم ڪيا ويا آهن. اتي ٻيا فصل پوکيا وڃن ٿا يا اتي رهائشي ڪالونيون جڙي چڪيون آهن. دادوءَ جا ڪيترائي باغ هن وقت ڪالونين جي شڪل اختيار ڪري چڪا آهن. دادو شهر جي آس پاس ساين ڀاڄين جون زمينون هونديون هيون، جتان ڪاٺ لاءِ صاف سٿريون، سايون ۽ تازيون ڀاڄيون سستي اگهن تي ملنديون هيون، جيڪي هاڻ ناهن رهيون. هاڻ ڪجهه هنڌن تي مرچ ۽ بصر پوکجن ٿا، سي به پنجاب ڏانهن وڪرو ٿين ٿا. ان ڪارڻ اهو آهي ته سنڌو درياهه ۾ پاڻيءَ جي کوٽ سبب دادو ڪئنال کي گهٽ پاڻي ملي ٿو جنهن جي ڪري باغن ۽ ڀاڄين جي پيداوار کي ڪاپاري ڌڪ لڳيو وڃي، جنهن سان هڪ ته غربت ۾ واڌ ٿئي ٿي، ٻيو وري اهو ته ساين ڀاڄين ۽ مختلف ميون جا اگهه پڻ ڪِريا وڃن ٿا. دادو ڪئنال مان نڪرندڙ خيرپورناٿن شاهه ۽ جوهي تعلقن کي سيراب ڪندڙ جوهي بيراج به تباهه حال ٿيڻ جي ڪري پنهنجو وجود وڃائي چڪو آهي، جيڪو سوکهڙي جو شڪار آهي ۽ ٽورو گهٽو پاڻي هوندو اٿس ان تي به بااثرن جو قبضو ٿيل آهي، شايد اهو ئي سبب آهي جو جوهي تعلقي ۾ غربت ڪر کڻي چڪي آهي. هن بيراج تي پيدا ٿيندڙ سارين، ڪڻڪ، ٻيڻ ۽ ٻيهن جي پيداوار کي ڪاپاري ڌڪ لڳو آهي، ڏنديون ٻورا ته هاڻ رهيا ئي ناهن.

ڪو زمانو هو جڏهن دادو ڪئنال کي پنهنجو اوج ۽ سونهن هوندي هئي، سکر کان سيوهڻ تائين ٻنهي پاسن کان ٽاليون، نم، ٻير جا وڻ ۽ ڪنارن سان ڇٻر ۽ بهترين ٽاپ هوندي هئي، جتان ماڻهن جو گذر ٿيندو هو. پرپاسي جا ماڻهو ڀڪنڪ جي لحاظ کان هتي ايندا ويندا هئا. هڪ خوشگوار ماحول ڏسڻ وٽان ملندو، مجال جو ڪو اتان ڪا جيپ يا ٻي سواري گذري بنا دير سامهون اچي ڪري انهن کي اڳتي وڌڻ کان روڪي ٽاپ کان هيٺ لاهي ڇڏيندا هئا. هاڻ نه اهي ٽاپون رهيون آهن، نه وري بيلدار ۽ داروغا. نه وڻ رهيا آهن، نه ڇٻرون سڀ وڃي يا تبديل ٿي ويا آهن. بلڪ اٿين چئجي ته غلط نه ٿيندو ته ڪئنال جا ٻئي پاسا پنهنجي سونهن وڃائي ويٺا آهن. سکر کان شروع ٿيندڙ هيءَ ڪئنال شهرن جي گندگيءَ جو شڪار ٿي چڪو آهي. ڪئنال جون ٽاپون، ملوند ماڻهن ۽ پرپاسي جي ماڻهن وچي وسايون آهن. قبضا ڪري جايون ۽ اوطاقون ناهيون ويون آهن. ڪٿي ڪٿي ته ڪئنال اندر به رنڊڪون وجهي پاڻيءَ جي وهڪرن لاءِ رڪاوٽون وڌيون ويون آهن رڳو دادو شهر وٽان گذرندڙ ڪئنال پرسان ڪنهن جو گذر ٿئي ته اهو پاڻ مشاهدو ڪري ته پاڻي مڪمل طور آسپاس جي گندگيءَ سان وهندي نظر ايندو. ڪئنال مان نڪرندڙ شاخن ۾ مال متاع وهجندي نظر ايندو جن جي ڪري ڪئنال ۽ ان جي شاخن جا سيمنٽيڊ ڪپر اجڙي تباهه ٿي چڪا آهن. ڪئنال ۽ ان جون شاخون لٽجي چڪيون آهن پاڻيءَ جا وهڪرا بند ٿيڻ سبب پڇڙيءَ تائين پاڻي پهچڻ ممڪن ناهي رهيو. ڪامورن جون موجون لڳيون پيون آهن جو اهي هر سال ڪروڙين رپيا فنڊ ڪئنال ۽ شاخن جي کيڙن جي بحاليءَ ۽ صفائيءَ لاءِ وٺي خرچ ڪن ٿا. پڇڙيءَ تائين پاڻي نه پهچڻ ڪري زمينون بنجر ٿي چڪيون آهن. وڏا ۽ طاقتور ماڻهو اهڙيون زمينون پڳڙن مٽ ڏئي آباد ڪري رهيا آهن جو انهن کي پڇڙيءَ ۾ به پاڻي نٿو ملي. جيئن دادو ڪئنال ۽ ان مان نڪرندڙ شاخن جو وجود اهو ناهي رهيو. آبپاشي کاتي جا پراڻا ۽ تاريخي ريسٽ هائوس به پڇي پڇي تباهه حال ٿي چڪا آهن. جن تي بااثرن قبضا ڪري ورتا آهن يا وري پارڪ ناهيا ويا آهن. دادوءَ جي اوائلي دور جو ريسٽ هائوس، جتي وقت جا صدر، وزيراعظم، وزيراعليٰ ۽ ڏيهي توڙي پرڏيهي وفد ايندا ويندا هئا. انهن جو ڪوبه وجود ناهي رهيو. دادو واري ريسٽ هائوس ۾ ان وقت جو صدر جنرل محمد ايوب خان، ان وقت جو وزيراعظم ذوالفقار علي ڀٽو، پرنس آغا خان، پاڪ فوج جا اعليٰ آفيسر پڻ سياحت جي حوالي سان آيا آهن. اهڙن ريسٽ هائوسن کي تاريخي درجو ڏئي ڪري انهن جي بحالي ٿيڻ گهرجي ها پر افسوس نه ٿي سگهيو آهي. هنن ريسٽ هائوسن تي به لاڳاپيل صوبائي توڙي وفاقي وزير ۽ ڪامورا گڏيل ڪچهريون ڪندا هئا، عوام جا مسئلا ٻڌندا ۽ حل ڪندا هئا. هتي اٿون اهو ئي چوندس ته لاڳاپيل کاتا دادو ڪئنال ۽ ان مان نڪرندڙ شاخن جو عروج يا اوائلي عروج ۽ سونهن بحال ڪرڻ کان قاصر آهن پر گهٽ ۾ گهٽ هو ڪئنال ۽ شاخن ۾ شهري گندگي نه داخل ٿيڻ

آمريڪا جي فضائن مان

ٽرمپ جي ڌمڪي، ايران جو ضد ۽ آبناءِ هرمز جي راند: آخر جُهڪندو ڪير؟

راجا زاهد اختر خانزاده

آمريڪا، اسرائيل ۽ ايران وچ ۾ هلندڙ جنگ ۾ ڪوبه پوئتي هٽڻ لاءِ تيار ناهي. سوال هاڻي صرف اهو ناهي رهيو ته هن جنگ ۾ ڪنهن ڪيترا ميزائل ڪيرايا؟ ڪنهن ڪيتريون جايون تباهه ڪيون؟ ڪنهن ڪهڙيون دعوائون ڪيون ۽ ڪنهن ڪيتريون ترديدون جاري ڪيون. اصل سوال هاڻي اهو آهي ته ڇا ايران پنهنجي اها طاقت ڇڏي ڏيندو، جيڪا هن سالن جي مزاحمت، اڪيلائي، پابندين، خوف ۽ جاگرافيءَ سان ڳنڍي حاصل ڪئي آهي يا آمريڪا پنهنجا شرط نرم ڪندو، جن کي هو پنهنجي فتح سمجهي ٿو اها جنگ هاڻي صرف بارود جي ناهي رهي پر هاڻي ارادن، عضون، منڊين، رستن، پاڻي ۽ وقت جي خلاف وقت جي جنگ بڻجي چڪي آهي. هڪ پاسي ڌمڪيءَ جي زبان آهي ته ٻئي طرف انڪار جي. هڪ پاسي طاقت جو اعلان آهي ته ٻئي پاسي بقا جو ضد. انهن ٻنهي وچ ۾ آبناءِ هرمز آهي، جيڪا دنيا جي ساهه کڻڻ جي رڳ تي رکيل هڪ لڏندڙ پر مضبوط هٿ.

ڪهاڻي اتي وڌيڪ تيز ٿي وڃي ٿي، جتي لفظ بارود کان وڌيڪ گونجڻ لڳن ٿا. ڊونلڊ ٽرمپ ايران کي 48 ڪلاڪن جو الٽيميٽم ڏنو هو ته آبناءِ هرمز کي مڪمل طور بنا ڪنهن خطري جي کوليو وڃي، نه ته آمريڪا توهان جا پاور پلانٽ تباهه ڪري ڇڏيندو، سڀ کان پهرين وڏي پلانٽ کان شروعات ٿيندي. اها اهڙي ڌمڪي هئي، جنهن کي صرف سفارتي جملو نٿو چئي سگهجي. بلڪ اها اهڙي انداز ۾ پيش ڪئي وئي، جڻ دنيا کي ٻڌايو ويو هجي ته گهڙي هلڻ شروع ٿي چڪي آهي، وقت ڳڻپ ۾ اچي ويو آهي ۽ هاڻي فيصلو يا اطاعت جو هوندو يا باهه جو. جڏهن ته ٻئي طرف ايران به پنهنجي الٽيميٽم جو جواب ڏئي ڇڏيو پر 48 ڪلاڪ گذري ويا ۽ پاور پلانٽن تي بمباري نه ٿي سگهي. ان جي بدران هڪ نئون لهجو سامهون آيو. ٽرمپ اعلان ڪيو ته ايران سان مڪمل ۽ حتمي حل جي طرف تمام سٺيون ۽ نتيجا ڏيندڙ ڳالهيون ٿي رهيون آهن. وڏن نقطن تي اتفاق ٿي چڪو آهي، تقريباً سڀني نقطن تي اتفاق آهي ۽ ايران کي وڌيڪ پنج ڏينهن ڏنا ويا آهن. جهڙوڪر ڌمڪيءَ کان پوءِ اوچتو سفارتڪاري ظاهر ٿي، جڻ جنگ جي وچ ۾ امن جي هڪ لمحي جي شمع ٻرندي هجي پر تهران ان روشني کي فوراً رد ڪري ڇڏيو. ايران جي پرڏيهي وزارت صرف چئن لفظن ۾ جواب ڏنو ته "ڪا به ڳالهه ٻولهه نه ٿي رهي آهي."

هن مختصر انڪار ۾ هڪ مڪمل سياسي فلسفو لڪل هو. ايران جي پارليامينٽ جي اسپيڪر چيو ته اها جعلي خبر آهي، اهڙي خبر جيڪا مالي ۽ تيل جي منڊين کي متاثر ڪرڻ لاءِ استعمال ڪئي پئي وڃي. پاسداران انقلاب ان کي "نفسياتي آپريشن" قرار ڏنو. مختلف سطحن تي ايراني عملدارن ان دعويٰ کي رد ڪيو ته ڪا به ڳالهه ٻولهه نه ٿي رهي آهي. پر انهن سڀني وچ ۾ هڪ ٻيو منظر به ڏسڻ لاءِ مليو. جڏهن ڳالهين جو لفظ منڊين تائين پهتو ته تيل جون قيمتون گهٽجي ويون. اسٽاڪ ايڪسچينج ۾ هڪ قسم جو سڪون واپس آيو ۽ ٽرمپ پنهنجي 48 ڪلاڪن جي الٽيميٽم مان به هوشيار طريقي سان چهرو بچائي ورتو ته ڳالهيون شروع ٿي چڪيون آهن. اهڙي طرح اهو سوال وڌيڪ گهرو ٿي ويو ته اڄ جي جنگ ۾ اصل ميدان ڪٿي آهي؟ ڇا محاذ اهو آهي، جتي ميزائل ڪري رهيا آهن يا اها اسڪرين آهي، جتي هڪ جملو مارڪيٽ کي هيٺ مٿي ڪري ڇڏيندو آهي؟ ڇا اها طاقت آهي، جيڪا بمباري ڪري ٿي يا اها جيڪا هڪ اعلان سان خوف ۽ سڪون ٻنهي پيدا ڪري سگهي ٿي؟ هاڻي جڏهن اها جنگ هڪ مهيني جي حد کي ويجهو ٿيڻ واري آهي، منظر هڪ عجيب تضاد ۾ بدلجي چڪو آهي. آمريڪا مسلسل ايران تي دٻاءُ وجهي رهيو آهي، بمباري ڪري رهيو آهي، طاقت جو مظاهرو ڪري رهيو آهي، پوءِ ڌمڪي ڏئي ٿو ته پاور پلانٽ تباهه ڪندو، پوءِ پوئتي هٽي ڳالهين جي ڳالهه ڪري ٿو ۽ ايران چوي ٿو ته اهڙيون ڳالهيون ناهن ٿي رهيون. اها صرف سفارتي رڪاوٽ ناهي پر اهو طاقت جي ساک ختم ٿيڻ جو بحران آهي، جو ته جڏهن ڪا وڏي طاقت عوامي سطح تي سخت ترين ڌمڪي ڏئي ۽ پوءِ ان تي عمل نه ڪري ته اها صرف پنهنجي مخالف سان نه پر پنهنجي ئي اعلان سان ٽڪرائجي وڃي ٿي. اهو ئي اهو مقام آهي، جنهن کي ڪجهه تجزيا نگار "ڪميٽمينٽ ٽريپ" سڏي رهيا آهن. آمريڪا جون جيڪي شرطون سامهون آيون آهن، اهي هن جنگ جي روح کي سمجهڻ لاءِ ڪافي آهن. واشنگٽن چاهي ٿو ته ايران جو ايٽمي پروگرام مڪمل طور ختم ڪيو وڃي، افزوده يورينيم جي پيداوار روڪي وڃي، عالمي جوهري توانائي ايجنسيءَ کي مڪمل نگراني ڏني وڃي، ڊگهي مفاصلي تائين مار ڪندڙ بيلسٽڪ ميزائل پروگرام تي پابنديون لڳايون وڃن، حزب الله، حوثين ۽ حماس جهڙن پراڪسي گروپن جي مدد ختم ڪئي وڃي، آبناءِ هرمز ۾ مڪمل ۽ محفوظ جهاز جي اچ وڃ بحال ڪئي وڃي، فوري جنگ بندي ڪئي وڃي ۽ هڪ عبوري مدي ۾ ڳالهين کي مڪمل ڪيو وڃي، پابندين ۾ مرحليوار نرمي ڪئي وڃي، محدود سول نيوڪليئر تعاون ڏنو وڃي، علائقي ۾ ڇڪتاڻ ختم ڪئي وڃي ۽ مستقبل لاءِ سخت عالمي نگرانيءَ جو نظام قائم ڪيو وڃي. ان جي ابتڙ ايران انهن شرطن کي غير متوازن ۽ "maximalist" قرار ڏيندي پنهنجا بنيادي شرط پيش ڪيا آهن، جنهن ۾ فوري ۽ مڪمل جنگ بندي، آئنده ڪنهن به حملي کان تحفظ جي ضمانت، جنگي نقصانن جو معاوضو ۽ آبناءِ هرمز تي پنهنجي خودمختيار اختيار جو عالمي سطح تي اعتراف شامل آهي. اهڙي طرح اهو واضح ٿي وڃي ٿو ته اها صرف جنگ بنديءَ جي ڳالهه ناهي پر ٻن مختلف تصورن جو ٽڪراءُ آهي، جتي آمريڪا ايران جي طاقت کي محدود ڪرڻ چاهي ٿو، جڏهن ته ايران پنهنجي خودمختياري ۽ علائقائي اثر کي برقرار رکڻ تي اصرار ڪري رهيو آهي. تهران جي نظر ۾ جيڪڏهن هو پنهنجي ايٽمي ڍانچي، ميزائل صلاحيت، علائقائي لاڳاپن ۽ آبناءِ هرمز کان هٿ کڻي ٿو ته اهو صرف هڪ معاهدو نٿو ڪري، اهو پنهنجي اثر، مزاحمت، مستقبل جي سوديبازي ۽ سڃاڻپ کان هٿ کڻي ٿو ۽ پوءِ هن جنگ جي سڀ کان غير معمولي حڪمت عملي سامهون اچي ٿي. ايران دنيا جي اهم ترين پاڻيءَ واري گذرگاهه کي صرف بند ناهي ڪيو پر ان کي هڪ "ٽول بوٿ" ۾ تبديل ڪري ڇڏيو آهي. هڪ اهڙي جاءِ جتي هر گذرندڙ رڳو جهاز نٿو ڪٽي اچي پر سياسي معنيٰ به ڪٽي اچي ٿو. جيڪو ملڪ پنهنجا جهاز گذارڻ چاهي ٿو، ان کي ڪنهن نه ڪنهن حد تائين ايران کي تسليم ڪرڻو پوندو، ان سان ڳالهائڻو پوندو، ان جي موجودگيءَ کي مڃڻو پوندو.

آمريڪا جي موجوده صورتحال اها آهي ته اهو ان آپريٽر سان ڳالهائڻ به چاهي ٿو ۽ ان تي بمباري به ڪرڻ چاهي ٿو. اهو ئي هن جنگ جو سڀ کان گهرو طنز آهي. انهن 48 ڪلاڪن کان اڳ جا بهتر ڪلاڪ هن سموري منظرنامي کي سمجهڻ جي ڪنجي آهن. پهرين خيال آيو ته شايد جنگ اهڙي طرح ختم ڪئي وڃي، ايران جي فوجي ۽ ايٽمي صلاحيتن تي ڪنهن حد تائين فتح جو اعلان ڪيو وڃي ۽ آبناءِ هرمز جي مسئلي کي جيئن جو تيئن ڇڏيو وڃي. هن امڪان فوري طور توانائي جي منڊين ۽ انهن حڪومتن کي هلايو، جن جون معيشتون نار جي ملڪن جي تيل تي بيٺل آهن. ان دوران دنيا جا ٻيا ڪردار به خاموش ناهن ويٺا. چين وچ اوڀر ۾ پنهنجا رابطا تيز ڪري ڇڏيا آهن. ان لاءِ اهو ڪو پري جو بحران ناهي، ان جي توانائيءَ جي لائين (ساهه کڻڻ جي رڳ) به انهيءَ رستي سان ڳنڍيل آهي. ايران جي ڳالهه اهو ان لهجي ۾ ٻڌي سگهي ٿو جنهن ۾ آمريڪا رڳو مطالبو ڪري ٿو جي سيون ملڪن جي روين ۾ به اها هيڪ ڏسي سگهجي ٿي ته اهي ڪليل طور آمريڪي مهم جي مڪمل سياسي ذميواري نٿا وٺن، پر پردي پويان پنهنجن مفادن مطابق رستا ڳولين ٿا. ان جو مطلب اهو آهي ته جنگ جو سفارتي مرڪز به ورهائجي رهيو آهي. صحيح ۽ آزاد تصديق مشڪل ٿي سهي پر فوتين جو انگ هزارن تائين پهچي چڪو آهي. ايران، لبنان، عراق، اسرائيل، نار، شام، غرب اردن، ساموندين، عمان، سعودي عرب، هر هنڌ هن باهه جا نشان ڏسڻ ۾ اچي رهيا آهن اهي صرف انگ اکر ناهن پر هيءَ اهي نالا آهن، جيڪي ڪنهن گهر ۾ سڏيا ويندا هئا. هيءَ اهي چهرا آهن، جيڪي شايد ڪنهن شام جي ماني تي موجود هجن ها، ڪنهن ماءُ جي ڪمري ۾ واپس اچڻا هئا، ڪنهن ٻار جي اکين ۾ خواب سجايل هئا. هاڻي سوال ٻيهر اهو ٿي آهي، جنهن سان اها ڪهاڻي شروع ٿي هئي: ڇا ايران پنهنجي طاقت ڇڏيندو؟ ڇا آمريڪا پنهنجا شرط نرم ڪندو؟ شايد هن وقت ٻنهي جو جواب "نه" ۾ آهي. ايران چاهي ٿو ته جيڪڏهن اهو آبناءِ، ميزائل، علائقائي لاڳاپن ۽ مزاحمتي سڃاڻپ کان هٿ کڻي ٿو ته اهو صرف هڪ معاهدو نه هارائيندو پر پنهنجي مڪمل حڪمت عملي حيثيت وڃائي ويهندو.

هڪ جاگرافيءَ تي بيٺل آهي، ٻيو طاقت جي يقين تي ۽ انهن ٻنهي وچ ۾ دنيا ساهه بند ڪري بيٺل آهي. هن جنگ جو سڀ کان وڏو سبق شايد اهو آهي ته جديد دنيا ۾ طاقت هميشه ان وٽ ناهي هوندي، جيڪو سڀ کان وڏو ڌماڪو ڪري سگهي پر ڪڏهن ڪڏهن طاقت ان وٽ به اچي ويندي آهي، جيڪو هڪ پاڻيءَ واري گذرگاهه جي ڪناري تي ويهي سڄي دنيا کي ياد ڏياري ٿو ته رستا رڳو نقشن سان ناهن کُلندا. پر ڪڏهن ڪڏهن تاريخ، جاگرافيائي حدون، خوف، صبر ۽ وقت گڏجي ڪري هڪ اهڙو دروازو ناهين ٿا، جنهن جي ڪُنجي ميزائلن سان نه پر سياست سان ڦيرائي ويندي آهي. جيستائين ان ڪنجيءَ تي ٻئي هٿ گڏ نه پوندا، جنگ صرف جاري نه رهندي پر دنيا کي به پاڻ سان ٻڌي رکندي.

جنگ ته ختم ٿي ويندي، پر...

عمران يعقوب خان

برطانوي اخبار فنانشل ٽائمز ٻڌايو آهي ته پاڪستان پاڻ کي اهڙي ملڪ طور پيش ڪري رهيو آهي جيڪو آمريڪا-اسرائيل ۽ ايران جي وچ ۾ هلندڙ ٽڪرار يا جنگ ختم ڪرائڻ لاءِ وچ ۾ ڳالهيون ڪرائي سگهي (يعني ثالثي ڪري سگهي). اخبار پنهنجي رپورٽ ۾ ٻن اهڙن ماڻهن جو حوالو ڏنو آهي، جيڪي هن معاملي کان چڱي طرح واقف آهن ۽ ٻڌايو ته پاڪستان جي آرمي چيف فيلڊ مارشل سيد عاصم منير آچر جي ڏينهن آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ سان ڳالهه ٻولهه ڪئي آهي. هيءَ خبر فوري طور تي پڪ سان تصديق نه ٿي سگهي، پر پوءِ جلد ئي ڊونلڊ ٽرمپ جو بيان سامهون آيو جنهن ۾ هن چيو ته آمريڪا ۽ ايران جي وچ ۾ مذاڪرات بابت ڳالهيون ٿي رهيون آهن. خبر ۾ اهو به چيو ويو آهي ته پاڪستان، جنگ بند ڪرائڻ لاءِ جيڪي تجويزون آمريڪا طرفان ڏنيون ويون، اهي ايران تائين پهچايون آهن. خبر ايجنسي مطابق، ايران جي ڪجهه سينيئر ذريعن چيو آهي ته هو آمريڪي تجويزن جي مڪمل تفصيل ته ظاهر نٿا ڪن، پر اڃا به ڪيترائي معاملا اهڙا آهن جيڪي طئي ٿيڻ باقي آهن. ان سان گڏ، اهو به اڃا تائين فيصلو نه ٿيو آهي ته جيڪڏهن آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ ڳالهين جو سلسلو شروع ٿئي ٿو ته اهي ڪٿي ٿينديون.

هن وقت ترڪي ۽ پاڪستان ٻنهي کي اهڙين ڳالهين جي ميزباني لاءِ غور هيٺ آندو پيو وڃي. ٻئي پاسي، پاڪستان ۾ ايران جي سفير رضا اميري مقدم چيو آهي ته هن وقت آمريڪا ۽ ايران جي وچ ۾ سڌي يا اڻ سڌي ڪا به باقاعده ڳالهه ٻولهه نه ٿي آهي. هن وڌيڪ چيو ته پاڪستان جهڙا دوست ملڪ ڪوشش ڪري رهيا آهن ته تهران ۽ واشنگٽن وچ ۾ ڳالهين جو رستو کوليو وڃي ۽ اميد آهي ته اهي ڪوششون ڪامياب ٿينديون. هاڻ جيڪي به حالتون هجن، هڪ ڳالهه صاف نظر اچي ٿي ته جيئن هي جنگ اوچتو ۽ بغير ڪنهن مضبوط بنياد جي شروع ڪئي وئي هئي، تيئن لڳي ٿو ته اها به بغير ڪنهن وڏي نتيجي جي ختم ٿيندي. اهو به لڳي ٿو ته هي جنگ مڪمل طور آمريڪا جي مرضي مطابق ختم نه ٿيندي. ڇاڪاڻ ته هاڻي ايران به اهڙي پوزيشن ۾ اچي ويو آهي، جو هو پنهنجون ڪيتريون ئي ڳالهيون مڃرائي سگهي. هن سڄي صورتحال ۾ اهو به چئي سگهجي ٿو ته ايران کي هن جنگ ۾ هڪ مضبوط ڌر يا ڪامياب ملڪ طور ڏٺو ويندو، ڇو ته هن پاڻ کي اندروني طور تمام مضبوط ثابت ڪيو آهي. دنيا جي ڪيترن ئي ملڪن، خاص ڪري آمريڪا، کي شايد اها اميد نه هئي ته ايران ايترو تيار ۽ مضبوط هوندو ۽ هن جنگ لاءِ اڳواٽ ايتري وڏي تياري ڪري رکيو ويٺو هوندو.

جنهن افراتفري ۽ بغير ڪنهن صحيح رٿابندي جي هن جنگ کي شروع ڪيو ويو ۽ جيئن بغير ڪنهن واضح نتيجي جي اها هاڻي چوٿين هفتي ۾ داخل ٿي وئي آهي، ان ڪري آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ تي نه صرف عالمي سطح تي، پر آمريڪا جي اندر به سخت تنقيد ٿي رهي آهي. مون هن اڳ به پنهنجي هڪ ڪالم ۾ لکيو هو ته اهڙي تنقيد آخرڪار ٽرمپ کي پوئتي هٽڻ تي مجبور ڪندي ۽ هاڻي لڳي ٿو ته اهو وقت اچي ويو آهي. هاڻي ضروري آهي ته جيڪي ملڪ ۽ اڳواڻ جنگون شروع ڪن ٿا، انهن کان حساب ورتو وڃي، ڇو ته هن جنگ سڄي دنيا جي معيشت کي لوڏي ڇڏيو آهي. عالمي سطح تي توانائي جو اهڙو بحران پيدا ٿي ويو آهي، جيڪو ختم ٿيڻ ۾ شايد ڪيترائي سال لڳي وڃن. هڪ خبر موجب، هزارين تيل سان ڀريل آئل ٽينڪر هن وقت آبنائي هرمز جي ٻئي پاسي بيٺل آهن ۽ ايران جي اجازت جا منتظر آهن ته جيئن هو اڳتي وڌي سگهن. ان مان صاف ظاهر ٿئي ٿو ته عالمي واپار ۽ تيل جي فراهمي سخت متاثر ٿي رهي آهي. بهرحال، هن جنگ جي پڄاڻي جو دارومدار ان ڳالهه تي هوندو ته آمريڪا ۽ ايران هڪ ٻئي جون ڪيتريون ڳالهيون مڃين ٿا. آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ دعويٰ ڪئي آهي ته ايران ۾ هاڻي ڪا مضبوط قيادت باقي ناهي رهي ۽ آمريڪا کي اتي وڏيون ڪاميابيون ملي رهيون آهن. ٽرمپ اهو به چيو آهي ته ايران هاڻي راضي ٿي ويو آهي ته هو ڪڏهن به ايٽمي هٿيار نه ناهيندو. هن وڌيڪ دعويٰ ڪئي ته آمريڪا ايران جي قيادت کي ختم ڪري ڇڏيو آهي ۽ اهو ئي اصل ۾ 'رجيم چينج' آهي.

مارچ 2003ع ۾ آمريڪا ۽ ان جي اتحادي ملڪن عراق تي اهو الزام لڳائي حملو ڪيو ته اتي وڏي پيماني تي تباهي ڦهلائڻ وارا هٿيار تيار ٿي رهيا آهن. پوءِ انهن جي فوجن واقعي سڄي عراق کي تباهه ڪري ڇڏيو هو. مون کي ياد آهي ته ان جنگ دوران عراق جي تيل جي کوهن کي به باهه لڳائي وئي هئي ۽ اهي باهيون جنگ ختم ٿيڻ کانپوءِ به هفتن تائين ٻرنديون رهيون. ان سان توانائي جا وسيلا وڏي پيماني تي ضايع ٿيا. جنگ ته ختم ٿي وئي، پر عراق جو عوام تباهه ٿي ويو. ملڪ جو ڍانچو تقريباً بربادي جي ڪناري تي پهچي ويو. اڄ ان ڳالهه کي 23 سال ٿي چڪا آهن، پر پوءِ به عراق اڳ جهڙو مضبوط ۽ مستحڪم نه بڻجي سگهيو آهي. ان ڪانپوءِ، جيڪي ملڪ عراق تي حملو ڪندڙ هئا، انهن جي اڳواڻن صرف ايترو چئي معافي گهري ته ڪين غلط جاڻ ڏني وئي هئي، جنهن جي بنياد تي هنن اهو فيصلو ڪيو. هاڻي هتي وڏو سوال اهو پيدا ٿئي ٿو ته هڪ پوري قوم تباهه ٿي وئي، ان جا اثر اڄ تائين ايندڙ نسلن تائين پهچي رهيا آهن ۽ حملا ڪندڙ صرف 'غلطي ٿي وئي' چئي معافي وٺي وڃن، ڇا اهو ڪافي آهي؟ منهنجو عالمي ضمير کان سوال آهي ته ڇا اهڙيون وڏيون غلطيون ڪندڙ ماڻهن کان پڇا ڳاڇا نه ٿيڻ گهرجي؟ منهنجي خيال ۾ ضرور ٿيڻ گهرجي، ڇو ته جيڪڏهن اهڙو احتساب نه ٿيو ته مستقبل ۾ به اهڙي طرح بنا ڪنهن مضبوط ثبوت جي ٻين ملڪن تي جنگون مڙهڻ جو سلسلو جاري رهندو. ان جو نتيجو اهو نڪرندو ته دنيا جي معيشت بار بار تباهي جو شڪار ٿيندي رهندي، نوان نوان بحران پيدا ٿيندا ۽ عالمي سطح تي افراتفري وڌندي رهندي.

وڏي پيماني تي احتساب ۽ جوابدهي جي ڳالهه انهيءَ ڪري ذهن ۾ آئي آهي، ڇو ته آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ ايران سان جنگ جي ذميواري پنهنجي بچاءَ واري وزير پيٽ هيگسيٿ تي وجهي ڇڏي آهي. ٽرمپ چيو آهي ته سڀ کان پهرين جنگ جي حمايت سندس وزير دفاع ڪئي هئي ۽ هن ئي صلاح ڏني هئي ته ايران کي ايٽمي هٿيار ناهڻ کان روڪڻ لاءِ فوري قدم کنيا وڃن. ٽرمپ موجب، وزير دفاع ايران جي ميزائلن، ڊرونز ۽ ساموندي طاقت کي ختم ڪرڻ جا مقصد به بيان ڪيا هئا. جيڪڏهن ٽرمپ اهي مقصد به صاف صاف ٻڌائي ها ته دنيا کي خبر پوي ها ته آمريڪي صدر پنهنجي وزيرن جي ڳالهين آڏو ڪيترو مجبور ٿي وڃي ٿو. جو هڪ وڏي جنگ به شروع ڪري وجهي ٿو. اهو سڀ ٻڌائڻ جو مقصد اهو آهي ته ٻيهر ساڳي قسم جون ڳالهيون (يعني اڻ پڪيون ۽ گول مول ڳالهيون) شروع ٿي ويون آهن، جيئن عراق واري جنگ ڪانپوءِ ٻڌڻ ۾ آيون هيون. جرمني جي صدر فرينڪ والٽر هن جنگ کي هڪ خطرناڪ سياسي غلطي ۽ عالمي قانون جي ڀڃڪڙي قرار ڏنو آهي. هن چيو ته آمريڪا وٽ هن جنگ لاءِ ڪو مضبوط جواز ناهي ۽ جيڪڏهن مقصد صرف ايران کي ايٽمي هٿيار ناهڻ کان روڪڻ هو ته پوءِ اهڙي جنگ بلڪل غير ضروري هئي. ساڳئي وقت، ترڪيءَ جي صدر به چيو آهي ته گذريل 25 ڏينهن مان صاف ظاهر ٿي ويو آهي ته هي جنگ اصل ۾ اسرائيل جي آهي، پر ان جي قيمت سڄي دنيا ڀري رهي آهي. هن وڌيڪ چيو ته هي جنگ بنيادي طور نيتن ياهو جي پنهنجي بچاءَ لاءِ آهي، پر ان جو بار دنيا جا 8 ارب ماڻهو کڻي رهيا آهن. هن زور ڏنو ته علائقي ۾ امن ۽ انسانيت جي ڀلائي لاءِ هن قتل عام واري نظام کي فوراً روڪڻ گهرجي. هاڻي هتي اهم سوال اهو پيدا ٿئي ٿو ته جيڪڏهن هن جنگ جو نقصان سڄي دنيا کي ٿي رهيو آهي، ته پوءِ عالمي سطح تي ان جي خلاف مضبوط ۽ گڏيل آواز ڇو نٿو اٿاريو وڃي؟

لطيفي لات — شاهه عبداللطيف ڀٽائي

واڄٽَ ويـراڳِـيَـنِ جـا، مُـونَ وَٽِ وَڏِي وَٽُ؛
سونُ سَيوئِي سِگِيُون، ڀَسِي ڪِينَ مَ ڪَٽُ؛
ويساهي ويلَ ڪَنهين، ڀُورَبِ ويندو ڀَٽُ؛
هلُ! ڪنياتُون هٽُ، آءٌ نه جِٽَندِي اُنِ ري.
(سُر رامڪلي)

مادري ٻوليءَ سان پيار ڪندڙ راشد عباسي!

مڱل جسڪاڻي

اردو ۽ پهاڙي ٻوليءَ جي قلمڪار راشد عباسيءَ سان پهريون رابطو سنڌس پاران اربع 11 فيبروري 2026ع تي موڪليل واٽس ايپ نياپي وسيلي ٿيو. پهرين ملاقات جمعو 13 فيبروري 2026ع تي "اڪادمي ادبيات پاڪستان" جي دي رائيٽرس هائوس اسلام آباد ۾ ٿي. ساڻس پهرين ڪچهري، ڪيس مشاعريءَ ۾ ٻڌڻ کان پوءِ ٿي. اهو مشاعرو انڊس ڪلچرل فورم پاران "ٻارهون پاڪستان جي مادري ٻولين جو ادبي ميلو 2026ع" جمعو 13 فيبروريءَ کان 15 فيبروري 2026ع دوران پاڪستان نيشنل ڪائونسل آف دي آرٽس اسلام آباد ۾، ميلي جي ٻئي ڏينهن ڇنڇر 14 فيبروري 2026ع تي، مادري ٻولين ۾ شاعريءَ جي ڪتابن جو اجراءُ ۽ مشاعرو سيشن ۾ ٿيو ان کان پوءِ ڪچهري ڪچهريءَ ۾ ڳالهيون تمام گهٽيون ٿيون. هن سنڌس ادارت ۾ ڇپجندڙ "پهاڙي ڪتابي سلسلي" جي هڪ ڪڙي رتن 4 (پهاڙي غزل نمبر) 2023ع ۽ اردو شاعري جو مجموعو "جهان ابد" (اردو نظم) 2025ع مطالعي لاءِ تحفي ۾ ڏنو.

راشد عباسيءَ کي ٻڌڻ ۽ پڙهڻ کان پوءِ منهنجي دل گهريو ته پنهنجي مادري ٻولي "پهاڙي" سان پيار ڪندي، ٻوليءَ لاءِ عملي ڪم ڪندڙ هن شاعر ۽ نثر نويس جو تعارف اوهان پڙهندڙن سان ڪرايان. هن جو سڄو نالو راشد حسين عباسي آهي. هن جي پيدائش ۽ ابتدائي تعليم ملڪوٽ، ضلع ايبٽ آباد ۾، ميٽرڪ گورنمينٽ هاءِ اسڪول اوسياهه ڪوهه مري، انٽر گورنمينٽ ڊگري ڪاليج مري مان، گريجوئيشن گورنمينٽ ڪاليج اصغر مال، راولپنڊي مان ۽ ايم ايس سي اِن هسٽري، قائد اعظم يونيورسٽي اسلام آباد مان ۽ ايم اي اردو، پنجاب يونيورسٽي مان ڪئي.

راشد عباسي اردو ۽ پهاڙي ٻوليءَ جو قلمڪار، شاعر ۽ نثر نويس آهي شاعري ۾ هن نظم ۽ غزل، نثر ۾ ڪالم، مضمون ۽ افسانا وڌيڪ لکيا آهن سنڌس پهريون ڪتاب "بيت بازي ڪلام اقبال" 2020ع ۾، شاعري جو پهريون مجموعو "سولي تنگي لوءِ" (پهاڙي غزل) 2022ع ۾ ٻيا شايع ٿي چڪا آهن هن سنڌي ٻوليءَ جي معروف ليکڪ محترم زيب سنڌيءَ جي ناول "سيتا زينب" جو پهاڙيءَ ۾ ترجمو ڪري آگسٽ 2024ع ۾ شايع ڪرايو آهي.

پهاڙي ٻوليءَ جي بقاءَ ۽ فروغ لاءِ هن "انجمن فروغِ پهاڙي زبان" جو بنياد رکيو، جنهن جو پاڻ چيئرمين آهي.

گذريل ستن سالن کان سنڌس ڪوشش جي نتيجي ۾ اها تنظيم مختلف ادبي تقريبون منعقد ڪندي رهي آهي. ان سان گڏوگڏ پهاڙي ٻوليءَ ۾ ڪتاب به شايع ڪرائيندي رهي آهي، جڏهن ته راشد عباسي "بزم علم ۽ شعور" جو چيئرمين به آهي.

هن ٻڌايو ته سعوديءَ ۾ ڏهه سال رهيس. اتي اوورسيز رائٽرز فورم جو پبليڪيشنز سيڪريٽري رهيو. فورم پاران الخبرءَ دمام ۾ تمام ڪامياب ادبي تقريبون منعقد ٿينديون رهيون. رامپور هندستان مان مولانا اسماعيل ميرٺي جو پڙپوٽو حضرت ذڪاءُ صديقي اسان جي فورم جو سرپرست اعليٰ هو. ڪراچيءَ مان واصل عثماني، محترمه ريحانه روحي ۽ طارق بٽ، پنجاب مان سيد يونس اعجاز ۽ اقبال قمر فورم جا سرگرم رڪن هئا.

راشد عباسي ڪچهريءَ جي پڄاڻي هيٺين شعرن سان ڪئي:

سب کہہ رہے ہیں، تیرا ہی پتھر لگا مجھے،
اک زخم روبرو ہی تو آکر لگا مجھے.
ہر اک جانب سے پتھر آ رہے ہیں،
دلوں کے چور باہر آ رہے ہیں.
وقت آنے پہ بھر جائیگا ہر زخم ضرور،
لیکن کسی ماتھے کی شکن یاد رہے گی،
زوال قیصر و کسریٰ کا راز یہ ہی ذکاءؔ،
وہ اپنا خوف دلوں سے نکال دیتا ہے.

اڄوڪو ڏينهن ـ 27 مارچ

بسنت تياڳي رائچندائي

بسنت تياڳي سنڌي ٻوليءَ جو هڪ ڀلوڙ شاعر هو. هن 27 مارچ 1940ع تي موري تعلقي جي ڳوٺ سونهان ۾ پنهنجي جيون جو سفر شروع ڪيو 1947ع ۾ وطن جي ورهاڱي کان پوءِ سنڌس ڪٽنب ڀوپال ۾ وڃي آباد ٿيو. هن ٻارهين ڪلاس تائين تعليم حاصل ڪئي. سنڌس شاعري ۽ ٻيون لکڻيون مختلف رسالن ۽ اخبارن ۾ ڇپجي پڌريون ٿيون. سنڌس شاعريءَ جو ڪتاب "ٻونڊون ٿيون برسن" 1972ع ۾ ڇپيو.

حبيب سنائي

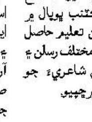

هن نامور ليکڪ ۽ محقق جي جنم جي اصل تاريخ 27 مارچ 1964ع آهي پر اسڪول رڪارڊ ۾ سنڌس جنم جي تاريخ 28 جون 1965ع لکيل آهي هو هالا پراڻا ۾ محمد يوسف سنائيءَ جي گهر ۾ پيدا ٿيو. هن تاريخ ۽ معاشيات ۾ ايم اي جون سندون حاصل ڪيون. ان کان علاوه ڪمپيوٽر سائنس ۾ ڊپلوما پڻ حاصل ڪيائين. هن پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات جونيئر ڪلارڪ طور ڪئي. اڳتي هلي گورنمينٽ ڪاليج آف ايڊيوڪيشن اينڊ ڪمرشل پريڪٽسز هالا ۾ انسٽرڪٽر مقرر ٿيو. اڄڪلهه انهيءَ ڪاليج جي پرنسپال طور ڪم ڪري رهيو آهي حبيب سنائي، سنڌي ادبي دنيا ۾ هڪ نثر نويس، ڪهاڻيڪار ۽ سنڌيڪار طور پنهنجي سڃاڻپ رکي ٿو. هن ڪيترائي ڪتاب لکيا آهن. جن ۾ "اينيمل فارم"، "مهڪري صاحب جا مضمون"، "ڊاڪٽر اختر حميد خان"، "ٿنڊن ٻارن لاءِ آڪاڻيون"، "هالا جا رنگ هزار"، "هالا ڪنديءَ کان هالا پراڻا تائين"، "عالمي ادب جا اولڙا"، "خوشدل شهزادو ۽ ٻيون ڪهاڻيون"، "اڃو نه

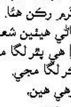

شهيد مخدوم بلاول اسڪائوٽس ضلعي دادوءَ جو اسڪائوٽس ليڊر، سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن ضلعو دادو، بزم غالب ۽ ڪلچرل هيريٽيج ڊولپمينٽ آرگنائيزيشن وغيره شامل آهن. هن صحافتي زندگيءَ جي شروعات ٻارن جي رسالي لاٽ ۾ ڪم ڪرڻ سان ڪئي. ان بعد مختلف سنڌي، اردو ۽ انگريزي اخبارن جو رپورٽر رهيو. هو ادبي رسالي "ڪلچرل هيريٽيج" جو ايڊيٽر ۽ پبلشر پڻ رهيو. هن 12 ڊسمبر 2013ع تي وفات ڪئي.

ساجده جبين

اڄ مشهور شاعره ۽ ليکڪا ساجده جبين جي جنم جو ڏينهن آهي. هن جو اصل نالو ساجده شاهه آهي ۽ هوءَ سيد غلام سرور شاهه لڪياريءَ جي گهر اڄوڪي ڏينهن تي 1978ع ۾ باجارا ۾ ڄائي هن بي اي، بي ايڊ ۽ ايم ايڊ جون سندون حاصل ڪيون ۽ عملي زندگيءَ جي شروعات پرائمري اسڪول جي استادياڻيءَ طور ڪيائين. 1993ع کان لکڻ جي شروعات ڪيائين. هن جي شاعريءَ ۾ غزل، وايون، چوسٽا، نظم ۽ گيت وغيره شامل آهن. جڏهن ته ڪهاڻيون ۽ مضمون به لکندي رهي آهي. سنڌس ڪهاڻين جو مجموعو "جذبن جهوريو جيءُ" ڇپجي چُڪو آهي، جنهن ۾ 13 ڪهاڻيون شامل آهن ان کان علاوه سنڌس ڪتاب "مشتاق بخاري سڀ تي ڀاري" (مشتاق بخاريءَ جي ادبي خدمتن جو جائزو) ۽ "يادگيرين جا سيلاب" ڇپجي چڪا آهن.

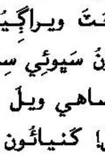
مختيار انڙ

ڪجهه ڪتاب به پڙهيا. ذاتي زندگيءَ ۾ هو نماز روزي جو پابند ۽ انتهائي پرهيزگار شخصيت جو مالڪ هو. سنڌس ڪيترائي مريد ۽ معتقد هئا. هو هڪ سٺو صوفي شاعر هو ۽ ڪافيءَ جي صنف تي خاص ملڪو حاصل هئس. سنڌس ڪلام قلمي صورت ۾ سنڌس پونئرن وٽ موجود آهي. هو 27 مارچ 1939ع تي ابدي سفر تي روانو ٿي ويو.

رئيس دوست علي ڪتياڻ

دوست علي ڪتياڻ، مشهور صوفي شاعر محمد فقير ڪتياڻ جو پاٽيتو ۽ نياڻو هو. هن جو اصل نالو عبد الله خان ولد جان محمد خان ڪتياڻ هو. هن جي جنم جي تاريخ جي خبر نه آهي پر هو مٽياري تعلقي جي ڳوٺ سليمان خان ڪتياڻ جو رهواسي هو. جيتوڻيڪ هو راڄ جو چڱو مڙس ۽ اثر ۽ رسوخ وارو زميندار هو پر فقيرائي رنگ ۾ رڱيل رهندو هو ۽ هميشه گيڙو رنگ جا ڪپڙا پائيندو هو. محمد فقير ڪتياڻ جي ميلي تي هو صوفي فقيرن سان گڏ يڪتاري ۽ چپڙيءَ تي ڳائيندو به هو. سنڌس اوطاق تي هميشه صوفي فقيرن ۽ راڳيندڙن جو ميلو متل هوندو هو. انهن فقيرن جو خرچ پکو رئيس جي حوالي هوندو هو. پاڻ هڪ سٺو حڪيم پڻ هو. رئيس دوست علي خان مخدوم طالب المولىٰ جو

مريد عباس

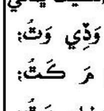

هن مشهور راڳيءَ جو جنم 10 اپريل 1973ع تي لاڙڪاڻي ضلعي جي شهر نئين ديري ۾ ٿيو سنڌس والد محمد عالم مداح ڪتبر به هڪ سٺو راڳي، شاعر ۽ اسٽيج جو اداڪار هو. هن ٻارهين ڪلاس تائين تعليم پنهنجي شهر رتيديري مان حاصل ڪئي ۽ بي اي جي سند شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور مان حاصل ڪئي. هن کي ننڍي هوندي کان ئي موسيقيءَ ۽ گلوڪاريءَ جو شوق هو هن غلام شبير سميجي ۽ عبدالغني اياز ڀٽيءَ کان راڳ جي سکيا ورتي. هن جي ڳايل ڪلامن جون ڪيتريون ئي ڪيسٽون مارڪيٽ ۾ آيون. هن کي مشهور پروڊيوسر ڪوثر برڙي ريڊيو پاڪستان لاڙڪاڻي تي متعارف ڪرايو بعد ۾ ٽيليويزن تي به پنهنجا سُر وکيري مڃتا ماڻيائين. هو هڪ بهترين نوحه خوان پڻ هو. بدقسمتيءَ سان تاريخ 27 مارچ 1999ع تي ڪيس نئين ديري شهر ۾ قتل ڪيو ويو.

مسڪين ملاڪاتياري

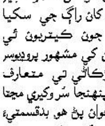

اڄ مشهور شاعر مسڪين ملاڪاتياريءَ جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي. هن ڀلوڙ شاعر جو جنم 1923ع ڌاري ٽنڊي محمد خان ضلعي جي شهر ملاڪاتيار ۾ ٿيو. سنڌس اصل نالو محمد عثمان ولد سڪڻو خان پاتولي هو. هن آخوند حاجي محمد طيب جي مدرسي ۾ قرآن شريف پڙهيو ۽ ڳوٺ جي اسڪول ۾ چار درجا سنڌي پڙهيو. غربت سبب وڌيڪ تعليم حاصل نه ڪري سگهيو. شاعري ۽ لکڻ جو

"CLASSIFIED ADVERTISMENT"

آفيس آف دي ايگزيڪيوٽو انجنيئر، پراونشل هاءِ ويز ڊويزن، ڄامشورو

No. TC/G-55/ 691 / 2026

Dated: 25 / 03 / 2026

تصحيح

"هن آفيس جي نوٽيس نمبر TC/G-55/612/2026 تاريخ 04-03-2026 تحت جاري ڪيل RFP ۾ ڪم جي وضاحت ۽ اهليت جا معيار، جيڪي اهم اخبارن ۾ شايع ڪيا ويا ۽ EPADS سسٽم تي اپلوڊ ڪيا ويا، انهن ۾ هتي درستگي ڪئي وڃي ٿي ۽ هيٺين ريت پڙهيا وڃن:"

پڙهيو وڃي	جي بدران
سيريل نمبر 01. "صلاحڪاري خدمتون براءِ ڊيزائن ۽ ڊرائنگ ۽ پن (02) پري_اسٽريسڊ پلن جي تفصيلي نگراني، اسڪيم: انڊس هاءِ وي ڪان گريٽ فورٽ رني ڪوٽ تائين مير ڪوٽ تائين روڊ جي ويڪروڊائڻ/بحالي، جنهن ۾ ميل 0/0 کان 20/4 تائين (33.00 ڪلوميٽر) نوان ۽ باقي رهيل پري_اسٽريسڊ پلن جا ڪم شامل آهن (ڊرائنگ، ڊيزائن ۽ نگراني)"	سيريل نمبر 01. "صلاحڪاري خدمتون براءِ ڊيزائن ۽ ڊرائنگ ۽ تفصيلي نگراني، اسڪيم: انڊس هاءِ وي ڪان گريٽ فورٽ رني ڪوٽ تائين مير ڪوٽ تائين روڊ جي ويڪروڊائڻ/بحالي، جنهن ۾ ميل 0/0 کان 20/4 تائين (33.00 ڪلوميٽر) نوان ۽ باقي رهيل پري_اسٽريسڊ پلن جا ڪم شامل آهن (ڊرائنگ، ڊيزائن ۽ نگراني)"
PC-I جي منظور ٿيل قيمت: PC-I جي قيمت: 200 ملين روپيا (صرف ٻن پلن لاءِ) اضافي دائره ڪار:(Additional Scope) ڪنسلٽنٽ کي PC-I جي نظرثاني پڻ ڪرڻي پوندي، جنهن ۾ مقدار جو ٻيهر اندازو، اپڊيٽ ڪيل ريٽ اينالائسز، نظرثاني ٿيل لاڳت جو اندازو ۽ ٻيهر منظوري جي عمل ۾ مدد شامل آهي.	PC-I جي منظور ٿيل قيمت 50.067 : ملين روپيا
اهليت جو معيار:(PEC Codes) پاڪستان انجنيئرنگ ڪائونسل (PEC) سان هيٺ ڏنل سروس ڪوڊز ۽ پروجيڪٽ پروفائل ڪوڊز ۾ صحيح رجسٽريشن: سروس ڪوڊز 0546, 504, 505, 0511, 0518, 0532, 0543, 0544 ۽ 0548 پروجيڪٽ پروفائل ڪوڊز: (Highway & Bridges) 1215(ii)	اهليت جو معيار:(PEC Codes) پاڪستان انجنيئرنگ ڪائونسل (PEC) سان صحيح رجسٽريشن ۽ پروجيڪٽ پروفائل ڪوڊز 504, 505, 0511, 0518, 0532, 0543, 0544, 0546 ۽ 0548 هجن

نظرثاني ٿيل RFP، SPPRA جي ويب سائيٽ http://portalsindh.eprocure.gov.pk/ تان سڌو سنئون ڊائون لوڊ ڪرڻ لاءِ دستياب هوندو، جڏهن ته RFP جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ 06/04/2026 صبح 10:30 وڳي تائين وڌائي وئي آهي. ايڊريس: آفيس آف دي ايگزيڪيوٽو انجنيئر، پراونشل هاءِ ويز ڊويزن ڄامشورو، ويجهو نادرا آفيس ڪوٽڙي ايٽ ڄامشورو.

RFP ساڳئي ڏينهن 06/04/2026 تي صبح 11:00 وڳي کوليا ويندا.

ٻي ڪوشش (IInd Attempt) جو شيڊول:

اڻ جوابيل ۽ رد ٿيل پروپوزلز لاءِ RFP کولڻ جو شيڊول هن ريت هوندو:-

ٻي ڪوشش لاءِ 21/04/2026 RFP تي صبح 10:30 وڳي تائين وصول ڪيا ويندا ۽ ساڳئي ڏينهن صبح 11:00 وڳي کوليا ويندا.

ٻيا سڀ شرط ۽ ضابطا ساڳيا رهندا.

ايگزيڪيوٽو انجنيئر
پراونشل هاءِ ويز ڊويزن،
ڄامشورو

I WORK FOR SINDH www.iwork4sindh.com JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT

INF/KRY/1231/2026

ڪنڊڪٽ گھر ٽيل معصوم ٽينگر جو گھر پويان لاش هٽ، گھر ۾ ڪهرام

ست ورهيون جو ڏاڪر ٽي ڏينهن اڇ گھر ٽيل. گھر پويان ڪوٻلا دوران لاش هٽ آيو

معصوم ڏاکر گھر جي چت تي راند ڪندي هيٺ ڪري ٿيو آهي: پوليس

ڪارروائي ڪرڻ بعد لاش وارثن حوالي، گھر ۾ پهچڻ تي والدين صدمي ۾ بيهوش

ڪنڊڪٽر (ع ر) ڪنڊڪٽ ٽي سيڪٽر ڪائي جي حد تي سي آفيس جي سامهون

بڌايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

پنهنجي ڪار مالڪ ۽ ڊڪي ۾ 11 ڪلاڪ سلسل بحلي جي سهولت فراهم ڪرڻ جو هدايتون

فيڊرز جي حفاظت ۽ چوري روڪڻ لاءِ ايمرجنسي ۽ ضابطن تي عمل لازمي قرار

فلنڊرز مالي سال ڊوڙ 68 ڊڪ فيڊرز کي زيرو لوڊشيڊنگ ۽ شامل ڪرڻ جو منصوبو

حيدرآباد (پ ر) جيسڪو ترجمان موجب سال جاري ڪيل فيڊرز مان 11 فيڊرز کي زيرو لوڊشيڈنگ ۽ شامل ڪرڻ جو منصوبو عوام جي ڀرپور تعاون سان مڪمل ڪيو ويو آهي. جيسڪو ترجمان موجب سال جاري ڪيل فيڊرز مان 11 فيڊرز کي زيرو لوڊشيڊنگ ۽ شامل ڪرڻ جو منصوبو عوام جي ڀرپور تعاون سان مڪمل ڪيو ويو آهي. جيسڪو ترجمان موجب هن فيڊرز جو ڪل لوڊ 20 ميگا واٽ آهي، جنهن ۾ 11 هزار صارف ڳنڍيل آهن. هن فيڊرز تي